

CUNUNA DE LAURI

Cununa de Lauri (regia: Anghel Mora, scenariul: Nicolae Dragoș) constituie un impresionant omagiu adus de cineștii noștri celui mai iubit fiu al poporului român, secretarul general al partidului, Președintele țării, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU.

Produsă de Casa de filme numărul 5 (Director: Dumitru Fernoagă), pelicula utilizează imagini din spectacolul omagial consacrat sărbătorii naționale a poporului român — ziua de 23 August — și împlinirii a două decenii de la Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român. Dar, **Cununa de Lauri** prin meritele regizorului Anghel Mora, tinăr cineast aflat în plină afirmare, bun cunosător al regilor filmului de montaj, nu este doar o evocare a grandiosului spectacol ce a avut loc pe stadionul „23 August” din Capitală constituindu-se într-o operă ar-

tistică autonomă prin intervenția imaginilor ce completează, întregesc și finalizează metafore și simboluri, sugestive imagini emoționante ale marilor prefaceri revoluționare ce au avut loc pe întreg cuprinsul României în perioada inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului, cea mai bogată în împliniri din întreaga istorie a țării, perioadă strâns legată de strălucita activitate desfășurată cu clarviziune și profund spirit creator, cu pasiune revoluționară și patriotice înălțări de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, care a imprimat un profund dinamism vieții economice, sociale și politice românești, întregii opere de construire a socialismului în patria noastră.

Surprinzând pe pelicula imaginile vibrante ale grandioasei manifestări susținute de peste 20.000 de artiști și sportivi, Anghel Mora intervine cu inteligente racorduri de montaj

pentru a potența sugestivele tablouri coregrafice și reprimile sportive cu atributele imaginilor document, cu fragmente de cronici sau fotografii revelatoare, cu imaginile frumuseților de neegalat ale naturii patriei, precum și cu acelea ale istoricilor citorii din cele două decenii de dezvoltare impetuoaasă a României socialiste.

Inspiratele tablouri coregrafice în care tinerii și tinere evocă prin mișcări ritmice formule și reacții chimice dintre care se distinge formula alfaizoprenului — elaborat de un colectiv de oameni de știință aflat sub directă conducere și îndrumare a tovarășei academiciene doctor inginer ELENA CEAUȘESCU, se alătură firesc imaginilor surprinse de memoria peliculei din activitatea excepțional de bogată pe tărîm științific a savanților care se bucură de o unanimă recunoaștere și pe plan mondial.

Ample secvențe evocă cu maximă sugestiv-

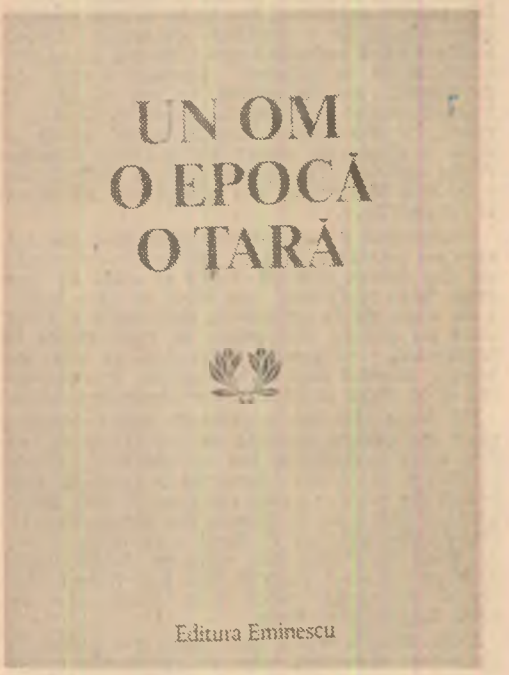
tate momentele ce traduc plastic dragostea și căldura cu care sînt înconjurată tinerii țării, firesc înălțate de acele ce evocă marea activitate artistică în cadrul Festivalului național „Cîntarea României”, precum și generoasele idei și sentimente dedicate luptei pentru pace, pentru o lume mai dreaptă, pentru aspirația tuturor popoarelor la o viață liberă, independentă și pașnică.

Vibrantă lirică a scenariului datorat poetului Nicolae Dragoș a oferit o nouă viață, perenă artistică, spectacolului realizat de Cornel Todea. Regizorul Anghel Mora, al cărui film de debut se înscrie în mod feroce tot sub semnul filmului politic, angajat, — **Să mori rînit din dragoste de viață** (regia: Mircea Veroiu) a reușit prin recenta sa realizare să se facă purtătorul de cuvînt al cineastilor țării, angajați să traducă în acte de elevată cultură, demne de epoca pe care o trăim, omagii unanime al întregului popor față de iubitul său conducător.

Călin Stănculescu

Epoca omeniei

aniversările ne fac, parcă, mai contemplativi și plini de afecțiune. Sufletul, înveșmîntat cu o stare lirică, vrea să comunice în felul său aparte înțeleșurile cotidiene, mult mai atent la emoția diminuată a cuvintelor. E ca și cum o margareta albă și-ar privi cu atenție concentrată rădăcinile, puritatea pe care o arată lumii, puterea și fragilitatea ce deopotrivă i se potrivește, seva rădăcină din pămîntul locului spre a o hrăni, luminile luntrice și solare spre care se deschide. Sint, de aceea, aniversările adevărate emoții poetice în fata rosturilor noastre omeniești. Iar eroii sînt cinstiți de un suflet mare și monolitic, greu, curat și adînc cît țARA. În aceste zile de ianuarie, cînd continuăm a ne gospodări în propria noastră casă istorică și ziua de mine, aniversăm nașterea Președintelui țării. Simbolică așezare lingă „Hora Unirii”, căci, de fapt, sărbătorim o viață pilduitoare dăruită istoriei noastre contemporane și eforturilor de a o umaniza, adică de a o croi după chipul și asemănarea trebuințelor umane fundamentale: condiții optime pentru împlinirea individuală și colectivă prin muncă liberă și competentă, egalitate, independență și pace. Evenimentul este marcat și de volumul omagial „UN OM O EPOCĂ O TARĂ”, apărut la Editura Eminescu. Fortele scriitoricești deja impuse și recunoscute în cultura noastră actuală, aparținînd diferitelor generații, la care se alătură condeie din mediul muncitorilor și tînarilor, captează entuziasmul colectiv în formule expresive. În pulsul tainic al cuvintelor, sînt cristalizate liniile de forță ale modului în care nașterea întregă a sărbătorii aniversarea zilei de naștere a Președintelui Nicolae Ceaușescu. Intimpinările sufletete ale tuturor celor ce trăiesc și muncesc în România socialistă sînt convertite, în acest volum, în întimpinări și întimpinări în interiorul poeticii versului. Tonalitățile ideatice, prezente în maniere stilistice variate și pe o gamă largă de rezonanțe afective, sînt încorporate, sintetice și cîr, în poemul lui Mihai Beniuc „Atunci, la al IX-lea Congres / El, Ceaușescu, a fost ales / Deschizător de nouă eră / Pentru o patrie prosperă / L-a vrut în frunte-n țreg poporul / Să-i fie, brav, conducător / Spre comunismul ideal / El, Secretarul General, / Căutător și dirizor / Ne-arată sutorul drum, / Spre-o lume și mai bună și mai dreaptă / Ce omenirea a așteptat / Drumul acesta: Vitorul / Și-l urcă demn întreg poporul!” (DESCHIZĂTOR DE ERĂ NOUĂ). Numeroase sint, de altfel, textele care subliniază sporul de conștiință națională și culturală pe care l-am dobîndit în acești 20 de ani. Președintele nostru este cel care ne-a învățat — și, mai mult, ne-a învățat să învățăm — cum să ne modelăm virtuțile de neam în fața hotărîtorilor de istorie, deci cum să știm a ne proiecta în contemporaneitate memoria culturală și morală, cultul muncii cinetice. Am reinvățat să nu ne ignorăm istoria națională în ceea ce are înălțător și, totodată, să nu ne-o mîltăzim, ci să punem temelie trainică acelor aspirații de pace și independență care mereu au călăuzit-o. „Ne-au hăituit apele și focul. Dar nici un cataclism nu poate fi mai nimicitor decît acela care, nevăzută dar tenace, ar urmări să ne facă să ne pierdem propria identitate, legitimitatea noastră în spațiul geografic al planetei și în cursul istoriei. Tovarășul Nicolae Ceaușescu ne-a redat, între atîtea alte drepturi, pe acela de a rosti cu demnitate numele eroilor neamului, de a păși cu emoție și respect spre locurile sacre ale patriei, la Tebea sau la Putna, la Măreștii sau la Imbărbătat pe ce ce au rămas și au învins la Pleava și la Grivița / la Măreștii și la Oltuz, la Oarba de Mureș și la Carei ca noi să trăim, să fim uniți, să fim liberi, la cîntecele în care este cuprinsă însăși ființa noastră: Desteptate române, Pe-al nostru steag e scris unire, Tricolorul”. (Vasile Rebreanu; p. 51—52). Dacă isto-

ria a situat destinul românilor mereu sub semnul îngrijorării față de mine, remarcă Mircea Radu Iacoban (p. 37), „între marile căutări ale socialismului românesc ce numără și eliberarea definitivă de îngrijorarea — istorică, i-aș spune — față de necunoscutul viitorului și preschimbarea acestui sentiment, justificat prin înșeși vicisitudinile ce au însoțit fiecare pas către noi înșine, către conștiința națională și identitatea politică, în exact contrariul său: încrederea”. E vorba de o încredere depozitată în crezurile moștenite de la înaintași, căci „După legile firii și ale graiului istoria au / modelat-o ai noștri adeseori cu prețul vieții dovadă / că în sonciturul de iarbă sînt mai ales chipuri / de oameni simpli decit zeii / bunici și tata și / frotii” (George Chirilă — TRAIND ȘI LĂUDINDU-NE EROJUL). E, apoi, încrederea dăruită de Unire: „Unirea din cuvinte e limba românească — / Cămășa peste singe, cum macil lingă lan / Izvorul de fîntină ce pururi izvorască / Din selea care suntem, și care-am nins, troian” (Mihai Bărbulescu — MULȚI ANI, CU TINEREȚE, CONDUCĂTOR DE TARĂ). Și toate acestea teapă în îndemnul Președintelui de „a gîndi cu mintea noastră!”, îndemul ale cărui semnificații le surprinde Eugen Barbu în articolul-eseu „Epoca Ceaușescu — epoca unor istorice infapturi”: „Știm, acum, cu toții că entuziasmul este necesar, dar nu suficient, că angajarea politică, fiind în numele omului și spre binele acestuia, este pătună de exigente și teluri morale, de competență profesională, patriotizm în fața, curaj intelectual și moral în altitudini, proiecție în vitor cu responsabilități prezente, satisfacția trudei și realismul satisfacției”.

Majoritatea textelor din volum pe care le avem în vedere sînt pregnant în evidență ideile creatoare pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu le-a formulat în raport cu realitățile și perspectivele de dezvoltare ale societății noastre, precum și cele referitoare la problemele cu adevărat importante ale lumii contemporane. Aceste idei sînt și ocazii de adieziune și angajare, personală și colectivă. Întregul popor, stăpîn pe soartă și participînd efectiv la deciziile care îi stabilesc soarta, a devenit conștient de faptul că democrația noastră socialistă ne dă drepturi, dar și îndatoriri pe măsură, solicitînd, pentru a fi reală și eficientă, individualități care, prin convingeri și pregătire competentă, prin muncă efectivă construiesc prezentul și vitorul cu luciditate de arhitect. De noi depinde ceea ce sîntem și ceea ce vom fi. Acest adevăr îl pricepem din ideile

îndrăznele ale celui aflat în fruntea noastră. Democrația nu ne dăruie inteligentă, adică nu ne face mai pricepuți și competenți profesional, ci ne îndeamnă la trudă personală spre a fi cit mai falositorii generațiilor de azi și de mine, adică nouă înșine și copiilor noștri. „Nimic nu se poate înălța, nici coria, nici redimensiona decit prin muncă, prin eforturile comune ale celor ce-și iubesc țara, poporul, partidul și pe cei aleși în frunte să le conducă destinele” (Alexandru Andreișu, p. 13).

Multe din poeziile volumului și paginile eseuistice reușesc, dincolo de mesaj, să întuiască trăsăturile ale acestuia om de omenie, prezent printre noi și pentru noi, cu puteri vizionare și cu o simbolică aptitudine de a-și pune ființa în slujba semenilor. Vreau să spun că, pe lingă idei, stări de spirit și a.m.d., volumul reușete să-și îndemne cititorul la o vizualizare expresivă a personalității Președintelui Nicolae Ceaușescu, la o portretizare a ceea ce îi aparține și ne reține atenția de fiecare dată. Ochiul, dacă rememorăm ocaziile în care ne-au aprins trăirile, poartă veghe de soldat și duioșie de părinte, fermitate de luptător devot și scilipiri de visător, încredere de om care știe ce face și concentrează de om ce caută soluții, hotărîre și îndoială, gînd ascuțit și lirism, luciditate de om cu mori răspunderi pentru destinul celor mulți și emoție, și îngrijorare, și mustrare și multe alte coarde de simțire. Miștile vorbesc într-un limbaj pe care cei din jur știu a-l înțelege: exteriorizează un ritm de gîndire, dau o cadență răsădită ideilor care trebuie reținute, arată siguranță sau vjellie mustrătoare, se bucură sau sînt întrebătoare, imbrățișează, înălțură nedumeriri, acrotesc flori sau creștete de copii, caută, indică, prevestesc, transmit căldură și energie altora. Tocmai expresivitatea acestui chip plutește în atmosfera afectivă și ideatică a volumului omagial. Din Săraru, de pildă, descrie o vizită pe șantier (FLCAREA DE OTEL): „— Vă felicit — l-am auzit spunînd cu voce plină, puternică, de o robustă sănătate și ochii i se luminaseră de bucurie”. „În fața noastră, uriașă piesă metalică, aseamăna unei flori, strălucind cu oțelul ei șlefuit în soarele omeniei de lume, însă adevărul este că nici noi, scribtorii și artiștii prezenți atunci la cea vizită, nu mai cutăram să trecem cu imaginația dincolo de rigurile cifrelor care acum și nouă ni se păreau singurele capabile să definească acea piesă complexă alfel splendidă și amintind o floare... Și astfel de flori — l-am auzit atunci pe Conducătorul nostru spunînd — merită să fie cîntate de poeții epocii noastre! Nu-i așa?! Ochiul îi rideau fericiți, o lumină alt de vie, strălucitoare scaldă chipul lui întreg, o mare căldură iradia glasul lui, riguroarea matematică a cifrelor făcuse loc poeziei”.

Talentele noastre scriitoricești conștente de ceea ce înseamnă „a sorbi apa nu din ulcioare, ci din izvoare limpezi, dătoarea de viață”, urează, alături de întreaga națiune, ani mulți și sănătate Secretarului General, „UN OM CA O LUMINĂ” (Vasile Zamfir): „Înalt, pămîntul țării, prin timp strîng de singe / din inimă, scărîtat de lume, însă adevărul este că nici noi, scribtorii și artiștii prezenți atunci la cea vizită, nu mai cutăram să trecem cu imaginația dincolo de rigurile cifrelor care acum și nouă ni se păreau singurele capabile să definească acea piesă complexă alfel splendidă și amintind o floare... Și astfel de flori — l-am auzit atunci pe Conducătorul nostru spunînd — merită să fie cîntate de poeții epocii noastre! Nu-i așa?! Ochiul îi rideau fericiți, o lumină alt de vie, strălucitoare scaldă chipul lui întreg, o mare căldură iradia glasul lui, riguroarea matematică a cifrelor făcuse loc poeziei”.

Vasile Macovicu

dintr-o lăudabilă inițiativă, anul trecut a apărut o antologie cuprinzătoare a sticle din ermele noastre poezii dedicate păcii și înfrățirii umane, intitulată sugestiv: „Nu ucideți pasărea albă”. Culegerea, întocmită de George Chirilă, imbină criteriul tematic cu cel estetic relevînd conștiința civică a scriitorilor români care, alături de scriitorii țării ai artei, luptă prin mesajul creației lor împotriva pericolelor distrugătoare al războiului. Document liric și politic totodată, volumul de față exprimă valențele morale ale poeziei de azi cînd, așa cum afirmă autorul antologiei: „literatură, generată de viață, trebuie să se apere și să apere viața”, versurile fiind, astfel, dincolo de momentele de campanie și limită ale unei istorii, glasuri inconfundabile ale umanității creatoare”. Fără să abia, bineînțeles, caracter exhaustiv (culegerea cuprinde doar o parte din numele poezilor care ar fi putut exemplifica această nobilă temă) cartea infățișează sintetic registrul expresiv al liricii noastre antirăzboinică. Poezia românească contemporană de la Argeșii, Blaga, Vinea, Philippide, Zaharia Stancu, Mihai Beniuc și pină la Nicolae Labis, Nichita Stănescu, Cezar Baltag, Ioan Mănoiu, Constanța Buzza, Lețay Lajos, Georgehe Pîtu, Ioanid Romanescu sau și mai tinerii Mircea Florin Sandru, Dan Verona, Carolina Ilica, Traian T. Coșovei este străbătută de interogațiile majore pe care le cunoaște acest sfîrșit de mileniu. Glasul poeziei exprimă iubirea și aspirația spre idealul uman — opunîndu-se prin forța cuvintului războiului violenței și nedreptății. Numeroase poeme cuprinsă în antologie, redau, prin imagineri zguduitoare, experiența terifiantă a războiului devenind în același timp chemări patetice la luciditate. Astfel, versurile lui Argeșii se convertesc în acuzații virulente la adresa holocaustului pe care l-a trăit omenirea: „Semenul meu, tîrit între morminte / Stii, deși viu, că tu de osemînt / Băgă mai bine omule de seamă / ce teamă? / Să-ți împodobească timpelui”. În fața gîndului ce te colîndă / Ți-am pus cîteva lîndări de ogîndă / Și te întreb, că sufletul îți tace / Urșuz și gol, ce vrei: război sau pace? Amin-tirea dureroasă a războiului și transfigurarea în creațiile multor poezii poeziei și devenit astfel document moral tulburător ce în poemul lui Ioan Alexandru: „Te, Maria, zise războiul mamei / Pentru că mi-ai adăpat cîni în lacrimile tale, și / Și-ai rămas cu doi feciori pe cîmpul de luptă /

Poezele fraternității umane

Să-mi lustruiesc cizmele, și-ai crescut / Două fecioare cu care mi-am petrecut nopțile / Uite că-ți dăruit acest mînușchi frumos de păr alb / Să-ți împodobească timpelui”. Creațiile incluse în antologie sînt argumente vii, apeluri îngrijorate pe care poezii le lansează pentru a fi auzite de omenire spre a nu se mai repeta tragedia războiului. Oamenii de literă, prin mesajul lor artistic și ideologic se adăugă marului efort colectiv de susținere a idealurilor generoase, exprimă voința de pace și libertate a poporului nostru. Poezele aparținînd unor autori ca: Geo Dumitrescu, George Lesnea, Ion Horea, Franz Johannes Bulhardt, Nicolae Țăutu, Dan Mutășcu, Florin Costinescu ș.a., sînt creații simbolice focalizate în jurul ideii de „patrie însingurată” de jertfele trecutului. Amintirea destinului sacrificiale devine cutremurătoare în versurile lui Nichita Stănescu: „Nu-l uitați pe cel căzut în război, / lăsați-l din cînd în cînd în loc la masă, ca și cum ar fi viu într-o noapte / ca și cum s-ar fi întors acasă”. De remarcat este faptul că poemele cuprinsă în florilegiu, departe de convenții și clișee retorice, impresionează prin sinceritatea adresării, ideea și emoția fuzionează în apeluri umanitare.

Tonul evocativ, la mulți dintre autori, se convertește în discurs antirăzboinic, versul capătă forța mobilizatoare a manifestului ca în poemele semnate de: Virgil Teodorescu, Ion Georgehe, Toma George Mălorescu, Adrian Păunescu, Mara Nicoură. Creația antirăzboinică de tipul manifestului ideologic, avînd o valoroasă tradiție în lirica noastră, demonstrează modul în care cuvîntul poetic poate topi pină și „otelul săbiilor” cum afirmă Georgehe Tomozei într-una din creațiile sale, metafora crevine astăzi a armă a conștiinței împotriva principiilor distrugerii.

Acum cîteva decenii adolescentul Labis ne dăruia vibrantă creație: „Înima noastră înălță și vîpaiele-n sus dînd forță mobilizatoare poemeilor sale în acest prim an al revoluției. Astăzi, poezia cetățenească, angajată responsabil în actualitatea complexă a naturii refuză cu o oarecără consecvență sentimentul haosului promovînd generozitatea și înfrățirea umană în versuri de o modernă expresivitate. Poemul „Manifest” al lui Nicolae Dragoș este un apel generos adresat oamenilor de pretutindeni într-o unire și conviețuire pașnică pe această planetă a vieții: „Frații mei, apropiații și îndepărtații mei frați / Vă atrag atenția, vă implor / Luptați-vă viața în propriile mîini / Construiți steaguri din lumina soarelui”.

Semnificativ este faptul că numeroase creații cuprinsă în antologie relevă sentimentul românesc al echilibrului și armoniei existențiale, sentiment venit din tradiția spirituală a unui popor care se opune violenței și nedreptății. În acest sens elogiul fertilității și armoniei cosmice din cunoscutul poem blagian „Mirabila sămîntă” poate fi socotit o emblemă lirică a „cugelului nostru solar”: „Laudă semîntelor, celor de față și-n vecei tuturor! Un gînd de puternică vară, un cer de înaltă lumină, / se-ăsunde-n fiecare din ele, cînd dorm... Pe această direcție / a luminozității expresive în care pulsează ritmurile tureșale ale vieții se înscriu creațiile multor autori de la Grigore Hagiu, Cezar Ivănescu, St. Aug. Doinas, Constanța Buzza pină la Ion Brad, Adrian Popescu sau Dan Laurențiu. Pentru Nicolae Dan Frunteală patria e locul firesc al sufletului, dovada statorniciei noastre pe aceste meleaguri: „Și nu vedei că totul seamănă cu o casă / că totul are rînduială anume / între pereți de muniți apărați de iarbă / și poartă de ape să umbliam în lume”. Lirica autohtonă, indiferent de vîrsta poetilor, este ecoul unui spațiu al liniștii și echilibrului vital, substanța poetică vine dintr-o cosmică împăcare cu lucrurile. De aceea durerea expresionistă și alienarea sînt incompatibile cu fondul generos al spiritualității noastre reflexive care emană cu predilecție pacifism, pentru „așa cum se afirmă în postfața volumului „poezii românești ai acestui secol, zgîndit de două mari conflagrații mondiale, ori de cite ori a fost nevoie, au făcut din versurile lor scut împotriva violenței și a morții”.

Alexandru Horia

Românească urare

apărut sub egida Consiliului Culturii și Educației Socialiste și al Consiliului Național al Femeilor, volumul omagial intitulat **Românească urare** (Editura Eminescu, 1986) este un mînușchi de mîrturie ale dragostei și recunoștinței oamenilor de cultură și artă față de activitatea-simbol, de savant și om politic, a tovarășei Elena Ceaușescu. Cartea este dominată de rostirea fermă, vibrantă, a dorințelor de pace, exprimată în cele mai multe tablete, poezie, poezii. Acestea sînt formele pe care semnatoriile le aleg, urarea lor fiind totodată și o expresie a angajării, a punerii artei în slujba idealurilor celor mai nobile ale poporului nostru, ale umanității. Semnificativ este în acest sens, în anul dedicat păcii în lume, textul, cu caracter de prefață, semnat de președintele Uniunii Scriitorilor, Dumitru Radu Popescu: „Dacă o să căuțăm țara noastră pe o hartă a depozitelor atomice și a rachetelor nucleare — n-o să găsim! Dacă o să căuțăm România pe o hartă a dorințelor revansarde, expansioniste, belicoase, n-o să aflăm! Asta înseamnă că România nu poate declanșa un război atomic și nici vrea altă malmă nucleară, și că nici nu dorește așa ceva. România deci nu poate și nu vrea să declanșeze moartea Europei, moartea planetei noastre. România există, firesc, pe toate hărțile pașnice ale lumii — ca o țară a construcției socialiste și ca o țară a construcției păcii în lume. Oamenii ai muncii, ingineri, savanți, cărturari, și-au strîns rîndurile și și-au expus limpede voința de a face din patria noastră o țară a păcii. Un rol deosebit în impunerea României ca o țară a păcii, în impunerea dorințelor noastre de pace, ca o condiție fundamentală, firească, a vieții, a creației — cao căsă pe care i-a construită Elena Ceaușescu, eminent om de știință și personalitate politică de prestigiu, care a inițiat și a impus pe toate meridianele ideea reunirii oamenilor de știință și cultură sub emblema generoasă: „Oamenii de știință și pacea”.

Două sînt coordonatele fundamentale ale personalității evocate: spiritul revoluționar și prestigiu politic în strînsă legătură cu excepționala activitate științifică. Un amply portret dedicat de poetul Nicolae Dragoș pornește de la prezentarea îndelungatei activități politice, marcînd etape importante dintr-o viață densă, o viață exemplară, pilduitoare: „Încă din anii tinereții, ca fiică devotată a clasei muncitoare, a înțeles că menirea sa este în rîndurile luptei pentru cauza celor mulți. Știa că prin această opțiune nu va fi ocălită de pînda primejdiilor, de amenințarea claselor opresoare și a uneltorilor de apărare, de „vigilentul” aparat polițienesc. Numele tinerei revoluționare Elena Ceaușescu — cao căsă pe care i-a construită Elena Ceaușescu, eminent om de știință și personalitate politică de prestigiu, care a inițiat și a impus pe toate meridianele ideea reunirii oamenilor de știință și cultură sub emblema generoasă: „Oamenii de știință și pacea”.

Costin Tuchilă

Acorduri omagiale

Sala mare a Ateneului Român a fost gazda unui **Concert vocal-simfonic omagial**, organizat în 28 Ianuarie de Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor și Inspectoratul general al Muzicii Militare, în colaborare cu Comitetul de Cultură și Educație Socialistă al municipiului București, concert de înalt nivel calitativ, bucurîndu-se de aprecierile unei săli pline la refuz. Muzica reprezentativă a armatei, corul Ansamblului artistic „Doina” al Armatei și corul Școlii Militare de Muzică, formații dirijate de colonel Emilian Ursu și colonel Sergiu Eremia (dirijorii corurilor fiind Georgehe Popescu și Ioan Golcea) au interpretat reprezentative pagini dintr-un repertoriu care nu este nici restrîns, nici monocolor așa cum ar putea părea la prima vedere. Să intrăm în detaliu.

Vom începe cu cîteva cuvinte pe marginea ultimelor lucrări a programului deoarece titlul și etnosul acesteia rezumă atmosfera, culoarea, calitatea, adresa unui program bucurîndu-se, repetăm, de prezența unui public numeros, generos cu ropotele de aplauze. **Glorie, lucrare vocal-simfonică inspirată din lupta și activitatea Partidului Comunist Român**, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, lucrare de dimensiuni ample, semnată de Emilian Ursu pe versurile lui Nicolae Dumbravă, s-a bucurat de contribuția soliștorilor Elvira Cirje, Florin Diaconescu, Nicolae Urziceanu și Veronica Ionescu. Muzica este divers colorată, alternînd posajele quasi-religioase cu cele cu specific caracter ostentat, în tempo de mars. Caracterul programat este vizibil și (asa cum arată titlul) — lucrarea marchează o evoluție, un drum ascendent, gîndit a simboliza viața și creația politică a Președintelui României Socialiste. Cu al revînt, alegînd o limpede tramă narativă, muzi-

Viorel Crețu

petru dunca

Cintecul cel vechi

Sunetele se string iar lumina se despică departe de lume

Atita de aproape răsuna lucrurile, ca o materie neștiută, lăsată să ardă, mult, mult.

Unii zic, despre un îndepărtat braț ce m-ar fi tras apoi către gura sa.

Tălpile mele goale, s-au prăbușit lângă cealaltă jumătate a cerului.

Trec hergheliile! Deschide ușa. Vreau să intru. Te strig.

Pupilele răsucite în foamea lor, sint forța ce ne pradă și se dezvăluie în strigătul nostru.

Plouă pe-acolo, prin margini, pe deasupra.

Crește ochiul din pasăre și se întinde spre străzi.

Se umple noaptea aceasta de trupul cleios al peștilor, fișii, fișii cu sălașuri albaștrii despicate.

Ca un fum subțire, ca o lucire, ploaie grele se trag către riu.

Dincolo de lume e vremea să vină insectații cu insomniile lor,

cu ochii lor uscați. În această noapte asemenea unei zburătoare, cimpia își deschide fîntînile...

Luna

Luna încă nu s-a născut. Este un fluture uriaș pe care-l visăm mereu deschizându-și aripile, adăpostindu-ne pe rînd, într-un palat nevăzută, în diferite forme, un glob uriaș, fie roșu, fie înnegrit, semn de recunoaștere.

Noaptea nunților

Mireasă, îți zic ceterile sub cerul întins la marginea de lume. Toți te privesc, dar nimeni nu îți poate spune încoțora pornești. Un rege învins te caută. Calul aleargă pe sub pămînt cu nouăzeci și nouă de aripi.

De dor

Aud strigînd pasărea, pe deal, prin ușile închise, prin șanțurile adîncite. Dihanie, hai să-ți fac o casă și poartă, să-ți ridici, din aur. Soare ce ești! Și răcoare! Mireasă! Îți-oi aduce în spate, foc, din munții pămîntului!

Doamnă, să vii! Bani și-oi da. Și-un cerb din cadri, să te ducă peste mări, peste țări, unde eu te-oi aștepta, să te știu...

Noaptea, știu, mi se face frică să te iubesc. În locul inimii am descoperit un ceas deșteptător

cu mai multe zgomete. Nu mai pot să rostesc nici cuvintele ca înainte.

Un vâl roșu îmi urcă leneș prin minte. Apoi, uite și cu prietenii se petrec lucruri ciudate. Pînă la urmă sint duși, sint aruncați la marginea orașului.

Mi se face frică; orice călătorie este în zadar. Niște brațe te caută, te cuprind, te acoperă. Le-am văzut cum se întind spre mine. Am auzit pași în preajmă, și voci. Cineva mi-a șoptit: ieri a găsit un tinăr; avea o coroană din ierburile de mare în jurul trupului său...

Și prin livezi călătorind Biserici vegetale Ah, griul cel dinții colind Cu inforții natale.

Călătorie cu pasăre

1
La ce bun să mai trec pe lângă aripi bătute în cuie cînd respirînd o pasăre de lemn ea înfrunzește în mine.

2
Dintre aripi grașite aș vedea ocașul prin casă ascuns, iedera din țărîna mușcînd și pe mine zburînd într-o pasăre veche ce n-a zburat niciodată.

aurel antonie

CASTELUL

Pîntre nenumăratele cărți cu lezi exista și una ce reglementa modul de plată al funcționarilor Castelului precum și a angajaților administrației care lucrau în sat. La început cînd cartea respectivă abia fusese editată administratorul hotărîse ca ea să fie instalată în sala cărților cu lezi, pe pupitru, în rînd cu celelalte. Cu timpul însă s-a pus problema scoaterii ei de acolo și instalării într-o încăpere separată. Problema n-a ridicat-o nimeni în mod expres, ci ea s-a ridicat cumva de la sine. Se crease o situație neplăcută prin faptul că majoritatea absolută a șefilor de cancelarii care aveau acces în sala cărților cu lezi în loc să caute în tomurile care le erau necesare pentru soluționarea diverselor probleme de care le ridicau cancelariile lor, se îngrămădeau în jurul acesteia unde rămăneau ore întregi răsfoind-o.

Pe lîngă acest inconvenient care, de bine de rău, se mai putea trece cu vederea, toți funcționarilor inferiori, care constituiau, de fapt, majoritatea funcționarilor și care nu aveau acces în spatele pupitruului pe care erau cărțile cu lezi, manifestau o curiozitate bolnăvicioasă de a răsfoi și ei cartea cu pricina. Atunci au avut loc și primele tentative de a trece peste interdicție și de a pătrunde spre cărțile cu lezi. Pentru liniștirea spiritelor și normalizarea situației s-a luat hotărîrea ca această carte ce reglementează modul de plată al funcționarilor să fie mutată într-o altă încăpere ce fusese

Desen de Pavel Bucur

înainte debara. Au fost scoase dinăuntru toate vechiturile, gălețile, cirpele și măturile pentru a se face loc pupitruului pe care urma să fie instalată cartea.

Accesul în debara era, de data aceasta, liber și lipsit de orice fel de discriminare: oricine putînd intra înăuntru pentru a consulta cartea. Din pricina numărului din ce în ce mai mare al celor dornici să o consulte debaraua deveni foarte curînd nelămurită. Astfel, chiar din prima zi de la instalare, aproape o sută de funcționari se înghesuiau în usa strîmă și joasă încercînd să pătrundă înăuntru. Cum numărul lor n-a scăzut nici în cursul nopții a doua zi dimineața cineva cu inițiativă propuse să fie ales un funcționar care să citească cu voce tare în timp ce toți ceilalți vor sta afară și vor asculta.

Propunerea nu a fost acceptată decît de cel care nu reușiseră încă să pătrundă înăuntru: cel din debara nici nu voiau să audă de așa ceva. Erau mulțumiți de locul pe care reușiseră, după multe strădăni, să-l ocupe și chiar dacă nu puteau nici măcar să vadă cartea în înghesuiala dinăuntru dar-mi-te să mai citească, simplul fapt că se simteau în apropiere ei le dădea o stare de fericire inexplicabilă.

Cu toate stăruințele celor de afară funcționarul din debara refuzară să iasă. Degeaba au fost toate rugămintele sau amenințările. Părea că nici-o forță din lume nu e capabilă să-i scoată de acolo. Cineva propuse să fie lăsați pînă ce vor muri de foame, dar propunerea fu repede respinsă; ar fi durat prea mult și cel de afară nu aveau atîta răbdare. Acum, chiar dacă cineva ar fi dorit să iasă i-ar fi fost imposibil din cauza celor ce se înghesuiau în ușile încercînd să intre.

Cum situația părea fără ieșire s-a apelat la un șef de cancelarie care, cu autoritatea indiscutabilă de care se bucura, reuși să-i scoată afară, dar nu înainte de a le promite că vor beneficia de un tratament preferențial atunci cînd se va pune problema ordinii în care se va sta la ușă. Cînd reușiră cu chiu cu vai să elibereze debaraua se dovedî că cel dinăuntru nu izbutiseră să citească nimic întrucît pe pupitru erau doi funcționari leșinați prăbușiți peste cartea închisă.

În sfîrșit, după evacuarea debaralei, a fost desemnat un grefier pentru a face oficiul de cititor. Toți ceilalți stăteau afară în fața ușii într-o tăcere pioasă. Grefierul încetu să citească, dar din cauza poziției pupitruului era nevoit să stea cu spatele la ușă astfel încît vocea lui se pierdea în coltoanele debara care avea o acustică destul de proastă. Cineva din mulțime a strigat să se citească mai tare și grefie-

rul a ridicat tonul sore mulțumirea celor de afară. Cum cartea era deosebit de groasă, după câteva ore de citit încontinuu, timp în care nu reușise să citească nici introducerea în leze, grefierul a oșbit și a început să citească tot mai răpîdit. Oboseala lui era accentuată și de faptul că aproape după fiecare frază sau paragraf citit trebuia să deschidă cartea în altă parte unde se aduceau precizări sau se indicau condițiile în care se putea aplica un paragraf sau altul.

După vreo șase ore de la începutul lecturii din debara nu se mai auzea decît o melopoe guturală punctată de zgomotul pașilor răsunătoare ca bătaia din aripi a unui stol de păsări muribunde. Cum cei de afară începeau să-și manifeste tot mai vehement nemulțumirea pentru modul lamentabil în care se citea, se luă hotărîrea ca grefierul să fie schimbat. Cum grefierul nu mai auzea pe nimeni și continua să citească fură nevoiți să intre după el și să-l scoată afară, treabă ce se dovedî mult mai anevoioasă decît își imaginaseră ei la început. Sesizînd pericolul, grefierul se anucase cu ambele mîini în jurul lui care era fixată de punctul și continua să citească. Cu greu și după multă trîdă reușiră să-l desprindă mințile și să-l scoată din debara.

În urma acestui incident s-a renunțat la ideea instalării unui nou cititor și s-a organizat, după vocea funcționarilor, un rînd ordonat în fața ușii. Fiecare funcționar avea cinci minute la dispoziție pentru a consulta cartea apoi lăsa locul următorului. Întrucît se icsu dese scandaluri referitoare la cele cinci minute care nu aveau aceeași valoare pentru cel dinăuntru și pentru cel de afară, a fost instalat în debara o pendulă după care să orienteze cu toții.

Klamm reușise și el, e drept că o sinură dată, să pătrundă în debara. Faptul că de atunci nu mai consultase niciodată cartea nu se datoră înghesuialii care exista permanent în fața ușii. El ar fi avut aceste carte ori de cite ori ar fi dorit, dar după acest prim contact cu leza respectivă nu mai simțea nevoia să o consulte. Sistemul de organizare al cărții era strict științific, dar materialul era atât de vast încît numai consultarea cuprinsului îi lăsa câteva ore. Atunci a răfosit cartea prînd de aproape două ore timp în care funcționarul care stătea la coada de afară ce se răsușea și se imbricla de-a lungul culoarelor de pe întregul etaj, nu au dat nici un semn de nemulțumire. Faptul că el putea sta în debara oricînd ar fi dorit nu era un favor ce i se acorda lui ca șef de cancelarie ci acest drept provenea din convînșerea funcționarilor că el consultă cartea în interesul serviciului pentru alucidarea vreunei probleme ridicate de cancelaria ce o conducea. Dacă ar fi declarat că vrea să consulte cartea în interes personal atunci nu i s-ar fi acordat decît trei minute, întrucît fiind mai obișnuit să răsfoiască tomurile cu lezi se putea orienta mai rapid și pe lîngă asta el, ca șef de cancelarie, dispunea de o altă putere de pătrundere a sensului lezii.

Consultarea îndelungată a cărții îi uluse definitiv. Dacă în celelalte cărți cu lezi se mai puteau găsi neconcordanțe sau anomalii, ceea ce se știa în această carte era rigurozitatea. Erau atîtea feluri de adăugiri la salariu și atîtea feluri de rețineri precum și atîtea situații în care se aplica un anumit adăug sau o anumită rețineră încît practic numărul situațiilor era nesfîrșit. Pe lîngă toate acestea mărima fiecărui salariu în parte depindea de poziția aștrilor din luna respectivă comparativ cu poziția lor la nașterea celui în cauză.

Conform principiilor din această carte era practic imposibil ca un funcționar să ia de două ori același salariu chiar dacă ar fi muncit o mie de ani în administrația Castelului. Totul în acea carte era copleșitor. Klamm renunțase să mai aștepte pentru care salariul lui fluctua de la o lună la alta. Închisese cartea și părăsise debaraua cu convînșerea de nestrămutat că orice salariu ar fi primit își găsea justificarea în acea nesfîrșită carte. Trebuia să fil un mare năiv să-și închipuie că vei reuși vreodată să fil sigur de salariul pe care l-vei primi chiar dacă și s-ar da voie să consuli cartea aceea zi și noapte.

„Fragment din romanul „Castelul”

a. drăghici

Izvodire

Singele meu călătorul prin iarbă inima mea rostire deschisă în mine cum apa-n hrisoave prea sigură grabă inelul de rouă mi-l trece prin vine.

Singele meu ninsoare cu fluturi înalți inima mea răsărită în iarbă clopote de doină pe umeri curajî nectorul luminii sfioș în incheabă.

Singele nostru la geam de istorii sporește plătirea ascunsă în riu și intră în cetățî muncitorii purtîndu-și în inimi icona de griu.

Oglinzi

Privește săciile curg îngălbenind lumină și fruntea zilei în amurg Bisericii se-nclină.

Acum pe cîmpuri se depun Altare lungi în geruri Oglinzi de rouă și de fum Cad limpede sub ceruri.

Și cum pe ziduri se aprind Albe cămăși de ceață Încerc din fluturi să desprind Bandaje de verdeață.

corin bianu

Cintec de dor

Foaie verde foi de nucă, Verde zic, se și usucă Foaie verde foi de nuc, Eu ca nucul mă usuc. Foaie verde frunză verde, Dar culoarea ei se pierde, Cade de pe ram năucă, Fîndcă pomul se usucă, Foaie verde foi de nuc, Eu ca nucul mă usuc

Doina

Frunză verde măr domnesc, Dorule, de ce doresc? Mărul, cum inmugurește, Doru-n mine incolțește Și cum floarea-i potopește, Dorul meu mă cotopește, Poamele pe ram rodesc, Eu de dor mă istovesc Și cum poama-i aromată Dorul pe mine mă gată!

Foaie verde foi de cort

Foaie verde foi de cort Dragostea cu mine-o port, Ca o floare, ca pedeapsă, Că e dragostea frumoasă, Dar de multe ori te-apasă, Că iubești, nu te iubește, Ești iubit, nu-ți trebuiește Și mai rar se nimereste Să iubești cînd te iubește, Foaie verde foi de cort, Orice fac, cum mă comport, Dragostea cu mine-o port.

teatru

t

Hamlet

precedente, uzează de bogăția sinonimelor românești, pentru a-și demonstra contribuția, sufocînd, credem, valențele tragediei lui Shakespeare în chingile invului simplificador, dar coorsiv al vorbirii estradale. Oricum, rotunjirea actualizantă a siluului figurat, emfatic, reverentios, pe care se sprijină nu doar opera lui Shakespeare, epoca sa, ci însăși limba engleză, înseamnă dizolvarea autenticității.

Drama lui Gonzago, respectiv Capana de guzmani, după traducerea lui Leon Levitchi și Dan Dăușcu, devine în versuncea Cassian Cursa de șoareci (diminuarea dimensiunii celor implicați este ostentativă, avînd în vedere și faptul că mîimarea cursei de șoareci se desfășoară nu în fața unui rege și a unei regine ci în fața lui Claudius și a Gertrudei, ca personaje care guvernează).

Vacuitate derutantă, estetica meduzei, absența progresiei, a finalității. Și, cînd starea de hipnoză scenică anihilază prin miza senzorialității, a defulărilor și refulărilor eroice, simțul critic al spectatorului — provocînd în el elanuri primare, haotice, „punctul de vedere pur artistic nu numai că rămîne exterior, dar se pierde inevitabil în speculații arbitrate” (Erwin Pils-

ator, Teatrul politic). Față de achizițiile estetice ale civilizației și culturii, elementele de grauitate, de comic obscen, neasimilate (gagul vizual al lopeiții prinse între picioarele goproariului, preluat, de altfel, din spectacolul lui Victor Garcia cu Les bonnes, la Madrid), ca și descătușarea senzuală a lui Horatio față de Ofelia (pradă nebuniei), a Gertrudei isterizate, a lui Hamlet, a lui Claudius și a lui Fortinbras (mingîind creștetul unei femei îngenunchiate, ca și creștetul unui cățel supus), nu pot avea — dincolo de succesul mărunț al apelului la instinct, ce trezește obsesii ale subconstientului — decît o consecință negativă, ducînd la regres artistic.

Pictură de Radu Dărăngu

Dramatis personae

3. În contextul compoziilor statice, compoziții dinamice (pe lîngă muzică, cetera), zgomete) sint, în același timp, dramatis personae încarnate pe scenă de actori la nivel abstract (cerul timpului prezent al parabolei) și la nivel concret, urmînd linia personajelor conturate, ab initio, de text (cerul timpului istoric) — niveluri între care regia și actorii trebuiau să stabilească, prin joc, interferențe și distanțări, pentru ca distincția între entități diferite și totuși apropiate, să fie netă; sint, apoi, personajele a căror activitate și prezență sint prezizate de dramatis personae (bătrînul rege Hamlet, prezent doar cu vocea, Fortinbras, bătrînul rege norveg) și care nu prînd viață pe scenă (timpul trecut al prezentului istoric, ca idealizare); și mai sint, totodată, comediantii dramei lui Gonzago (timpul prezent al trecutului), care trebuie să creeze revelația întoarcerii de sens a temporalității, prin racordarea la contemporaneitate (curte regală—guvernare tiranică), prin infiltriarea în afa- ra timpului și a spațiului a celor două lumi, a celor două coordonate, a celor trei niveluri de reprezentare, conjugate spre obținerea timpilor tari ai dublei înscenări.

A venit, din nou, vremea actorilor, ar vrea să spună spectacolul, pentru că el au fost și rîm, „cronica vie a vremurilor”. Ei se pot, întodeauna, degheza, pentru a mîima ceea ce gîndesc... Să vedem cum... Pentru a se opera diferențierea din-

tre timpul actorilor-historic și timpul actorilor de azi s-a recurs la modalitatea, obișnuită unor asemenea situații, a dilatării duratei psihologice a celor două tipuri de reprezentații: 1) actorii cu mască se exprimă pantomimic, cu mișcări lente, aproape de reianți, cu gesturi largi, convulsive; intonația urmează cantabilitatea scândărilor; grupul Mihaela Juvara, Adrian Georgescu, Sandu M. Gruiu, Ionel Mihăilescu, respectînd rigorile meseriei, se integrează cercului interior al convenției; 2) actorii fără mască, degheziți în limbajul costumului și al semnificațiilor paralingvistice, desenează: a) mișcarea interioară a fiecărei existențe pe traseul dintre personaj și sine, ca altcineva, ca vecinatate de fiecare zi (cerul de mijloc); b) imaginea în alb a răzbnărilor — ca ritual de viață și de moarte —, în care cade însuși Hamlet, răzbnătorul, pentru ca noul venit să găsească la locul pingării, tronul liber: se completează, astfel, imaginea amplă a parabolei (cerul exterior).

Trei stratificări temporale și spațiale (subsol, sol, etaj), trei generații, Fortinbras reprezentînd ideea contiuuității tiranice, a viitorului, a luptei pentru putere, care, oricînd, oriunde, se scaldă în sine. Jorul actorilor de gradul 2 trebuie să fie (în conformitate cu convenția teatrală, rece, detașat, exterior (fiînd doar în parte) și nu se poate menține între cele două ipostaze enunțate (a+b) din cauza: căderilor în gamă sentimentală (pe care formula o reține) și însuși rezistorul nu se mai pot descurca, încercînd pretențios o conștientă matematică care n-avea nevoie de grimă.

În afara momentului cînd mîimează lectura unei cărți, pîndînd reacții lui Hamlet, Marcel lures exprimă prin Horatio o prietenie maladiivă față de Hamlet și o iubire tot maladiivă, față de Ofelia, din moment ce se dezvăluie publicului, prin mișcări senzual-obsesive, vis-à-vis de o ființă desprinsă de limpezimea mintii: Florian Pittiș realizează un Laertes doar impulsiv, precipitat și nervos; aruncarea lui asupra trupului neînșuflet al Ofeliei este un gest de profanare, înscrindu-se în jurul căderilor în gamă erotică ale tuturor personajelor. Excesivitatea patetismului celor trei — la care se adaugă pasaje ale Ilenei Predescu în Gertrude, ale lui Ion Bescu în Polonius — intră în seria căderilor în interpretare-identificare, fie din cauza neaderării la formulă, fie din nerulă, fie din dorința afirmării individuale.

Distincția trebuia făcută nu între personaje ci la nivelul rolurilor concretizate de actori de gradul 2, prin diferența dintre comportamentul teatral și comportamentul degheziat, al mării publicului, prin mișcări senzual-obsesive, vis-à-vis de o ființă desprinsă de limpezimea mintii: Florian Pittiș realizează un Laertes doar impulsiv, precipitat și nervos; aruncarea lui asupra trupului neînșuflet al Ofeliei este un gest de profanare, înscrindu-se în jurul căderilor în gamă erotică ale tuturor personajelor. Excesivitatea patetismului celor trei — la care se adaugă pasaje ale Ilenei Predescu în Gertrude, ale lui Ion Bescu în Polonius — intră în seria căderilor în interpretare-identificare, fie din cauza neaderării la formulă, fie din nerulă, fie din dorința afirmării individuale.

Nicoleta Gherghel

CENACLU BRAILEAN

PAGINI REALIZATE CU CONCURSUL MEMBRILOR CENACLULUI LITERAR „PANAIT ISTRATI” DIN BRĂILA AL UNIUNII SCRITORILOR

Scrisori de-acasă

Imi scrie mama, o scrisoare care vine din copilăria primelor mele cuvinte, să merg acasă pentru câteva zile, să vezi că giria unde te scaldai tu, în râpa la Trușești și la Neculai Pasa, pe ulița Capâșoilor și mai jos, la Stan Grosu și la mașă Marin Petcu, și de-aceia cei mai mici cai din sat de nu vrea să-i fure nimeni, lângă baba Belezoea, căreia i s-a spinzurat băiatul, Ilie, îl știi tu, nu mai e giria, s-a mutat, a rupt la grădina la Jiru și bate peste izlaz direct în casa unde-ai crescut, pe zi ce trece se dărâmă malul. Somn viu, aur, argint și oramă, stilpii unor ani miracolosi pe care de-abea-i mai întrevăd în amintire, s-au deșteptat în mine. E în zori, ninge săltat, sint în casa mea de la București, și nu mai sint, pentru că aud glasul bunicii Petrache: „bagă-i somnoloz de paie-n gură!” Cui? Crivățului, babei Iarna. Apoi, năpădit de fetele, de unde-o, fine loane (cu ei se-mbăta), așteptă-o cit casa, să doarmă pământul pe sălutar, că destul se desalță restul timpului. Casa părinților mei, unde m-am născut, era pusă la vreo două sute de pași de giria. Dar eu mi-am trăit toată copilăria la bunici, pe malul apei, picior în picior cu ființa ei legănătoare, nedespărțit niciodată de îmbrățișarea ei de miere. Pe atunci, nici-un Dumnezeu nu era costisitor. Cind eram triști, dacă se întâmpla vreo dată, spărgeam în dinți sămânța de cinepă și începam să fim din nou veseli. Iapa, calul înșeuat, coșul cu pisoi, ghelele, un colier de roșcove, și nu ne mai izbăva nimeni cu creștetul de pământ. Lângă soba bunicii, cu un mic altar de faianță, mie-mi creștea corițe de chihlimbar. Ce liber eram! Voi mai fi vreedată așa? Ierburii înzăpezite, măturică și busuioac, perdele de purpură conținând simbolul peștelui, cîrja pastorală (o de câte ori nu m-a croit bunicii cu ea pe spăniele), ninsori subversive, corbi ademenind vulpile, calendarul ortodox, arginții lui Iuda, postav alb și cenușiu, pul de găină adunați într-o căciulă; azur negru — blestemat să fie cel ce va uita fanatismul iemilor de odinioară!; și de altfel, cind îl vom pierde în expresia lui singulară, atunci totul va fi sfârșit. Cel mai mic, cel mai troienit și cel mai viu brad al lumii, plin de toate sugestiile bucuriei, ale cerbilor și ale grăului strălucite într-un ungher al odăii, un ied născut pretimpuriu îl împunge cu botul și un felinar pîrguit în fin limpezte noaptea de Sin Vasile, noaptea cind înflorește tocul ușii, iar lemnul prîdvorului se umple de lăstari care, în zori, se vor întoarce în inchiupirea îngeroilor. Temeluri din părăsirea ce nu doare, ci melancolizează. Năclucii, zei ai apelor mistuiți de tristețe, substanță în care s-a închiupit viața mea — copil ivit pe un grind de lut udat de-o giria, două bălți și-un fluviu.

Totdeauna, în decembrie, giria se așeza cu labele amindouă în capca Crivățului. Ca să luăm apă o spăgeam cu toporul. Ca să prindem pește, ne foloseam tot de topor mai întâi. Ostio, plasa, minciogul, năvoadele, gheața fumegînd, patine din ciolane de cal. „Ninge dinspre apucați”, zicea bunica Tasica. Ceea ce va să însemne că dinspre nebuni bufnea viorul. Seara, bunicii tăia, c-o lopată de lemn, mari lingouri de zăpadă și făcea pirtie la perdeaua oilor, la vaci și la caii care, iarna, nu pot fi furați. Iarna, hotii se adunau la petrecere, vinul nu adormea în oalele din mina lor, dar era visător, ca și gîndurile în care ei înșira pogonele și vellele unde s-ar putea să se ivească, în martie, țara fierelor; aceasta, se știe prea bine, țăsare numai în locul unde a plesnit un drac odevărat și ajungi la ea condus de unșpe arici descințați și o gosești înconjurată numai de brînduși albe, dacă, bineînțeles, nu te-ai spurcat la muieri străine, pentru că a fura cai nu e un păcat. Iarna, în decembrie, satul mîroșea o trandafiri de porc, a picăntă (de brînză și de dovleac), a mere coapte, vin fierț cu scortșoară. Și seara viața de cințea. Treceau flăcăii spre iubitele lor, sau se întorceau de-acolo, cîntînd. Trecea Gheorghe Torolțea, băiatul Trușeștii, cu Liță țiganul:

Sapte văi și-o vale-adîncă,
Aoleu, Doamne,
Aici lupii mă mîncă...

Au murit amindoi pe front, la mitralieră, cîntînd și nădăduiesc că-n ultimele clipe vor fi mai trecut o dată pe ulițele înzăpezite, pe grind salcîmii noștri care crăpau de ger, despîcîndu-se cu un țipăt scrisnit, pe lângă podetele așternute cu cenușă de lemn, pline, dimineața, de vîrbii înfometate, pe lângă coșele în care fetele alegeau pelitură — flori urșice de lînc colorată, pe lângă mișcările chipurii din basme, trozi levîndu-se cu săbiile de lemn în răscruce de drumuri, cai la pîrleaz, călărași cu schimbul, toșiori, cai stilizați! meru caii l fete dănsînd, fete ocotind soarele și legînd giria...

Căi erau desnădejdea și ieșirea din minți. Veneau acasă, bărbăți, tandri și duri, luau o gură de rachiu, o lingură de bors, o coadă de pește și numai ce trăsneau una (măruntăle arse? creierii infierbîntați? nebunia?); ce cai am

Fănuș Neagu

Continuare în pag. a 6-a

CREDINȚA ÎN PARTID

Există un partid născut din trupul fărăi
Ca un destin istoric al El și-al tuturor,
Cutezător indemn la porțile visării
Și rampă de lansare la ceas cu viitor.

Există un partid al cărui nume fablic
Stă în ființa sacră a unui bray popor,
In tot ce-i românesc și se rodește tainic
Precum sămînța-n brazdă și visele
in zbor.

Există un partid ce urcă-n trup eroic
Destinul națiunii drept propriul său
Și măreția LUI, a OMULUI destoinic
Ce cirmuiește țara spre rostul ei deplin.

Există un partid de românesc sublim
In care ard speranțe de vis și rod
Ce-și au în noi sorgința și-n care
Cu mugurii în floare și zborul mai
plenan.

ION SMEU

BRĂILA ȘI ȚARA

Cetate străveche, așezată ca o binefacere la întîlnirea pîntenului de est al Bărăganului cu Dunărea, exact acolo unde bătrînul fluviu devine măritim, adică european, Brăila sau „mîca României” cum o numea savantul Iorșa, a fost de cînd se știe — și se știe documentar de 618 ani — o urbe deschisă spre țară. Cetatea de la Dunăre, „pasărea Phoenix” a unor vremuri nu prea blînde cu ea, a fost și este nu numai un „nod geografic” unde se-adună Muntenia și Moldova, cîmpia cu bătrîna Dobroge, iar Dunărea simte în adîncuri marea cea mare, ci și un nod de suflere și simțire de o căldură aparte. Poate și unde aici, dincolo de Sutești, în apropierea Grădîstei lui Fănuș Neagu, se află „polul căldurii” și cel mai înalt punct din Cîmpia Româ-

nă, soarele fiind, cu alte cuvinte, mai aproape de noi cu un stat de om. (Aici, la curile Bărăganului văd eu întîlnindu-se, ca nîcînd, „spiritele” lui Panait Istrati, Vasile Voiculescu și Fănuș Neagu.) Din totdeauna Brăila a avut vocația dialogului de fapte și spirit cu țara, în toate verbele ei a pulsat nevoia și bucuria de a se ști în inima țării. Frămîntarea-i istorică și este nepieritoare dovadă, iar prezentul, elocvent stare de a fi, de a se exprima în constelația valorilor naționale. Brăila este cea care dă țării întreaga producție de excavatoare, pe hîrtia cu „stampila ei de efort” se scriu cărțile țării, tot ea pune anual pe masa țării un milion de cărți.

Vasile Rusescu

Continuare în pag. a 7-a

BRĂILA — ilustrație de Teodor Bogoi

Un început

Pe Panait Istrati l-a aniversat Brăila, țara, la-a aniversat Universalitatea atunci cînd s-au împlinit o sută de ani de la venirea lui pe lume în satul Baldovinești, așezat pe Dunărea brăileană.

Brăila, țara, lumea l-au comemorat — cu tot respectul încărcat de melancolie. El n-a vrut să învețe lumea cum să trăiască. El ne-a iubit pe toți. Și totuși, El ne-a învățat miracolul de a fi om. Cîntîndu-l și răsucindu-l, ne dăm seama că marea lui talent strălucite dureros de aproape spre a ne include în ideea că nîcînd altundeva decît la Brăila — ea fiind singura, numai Brăila cea mirifică — lumea nu e mai frumoasă.

Cum altfel puteam gîndi într-o fericită seară de toamnă — cînd s-a creat cenacul al cărui nume s-a înobilat cu numele „marelui vagabond” — fals și exotic catalogat astfel de exegeții aventurieri ai scrisului său care nu-i ajungeau nici măcar pînă la genunchii măcinat de neostenitele peregrinări prin vreme. Seara a fost superbă! Fastuoasă, (scuzați-ne, sintem provinciali), magnifică!

Un afiș a reușit să atragă, într-o sală dominată de-o solemnitate majestuoasă, sute de suflète îndrăgostite de muzică și de poezie. Era acolo poezia și juna frămîntare de doruri neîmplinite nici în stele, era chiar și dascălul ei, cu templele de mult abitate și care-o îndemnasă să creadă-n desăvîrșirea minunii de-a trăi versul, era o stranie — de fapt splendidă — emotie ce stăpînea aproape hipnotic sala unui teatru brăilean unde lumea se înfratește cu arta. Acolo în acea seară uititor fastuoasă s-a celebrat formal punerea bazelor unei colectivități consacrate prin întreaga-i simțire contribuției modest locale propășirii spiritualității românești.

La Brăila, oameni de bine și nemărgînită dragoste față de cultura românească, însoțit de sprîjinal sufletesc, mai mult decît dezinteresat, al conducătorilor obștei scriitoricești din țară, au pus, cu onestă și pasionată dăruire, peceata pe întemeierea unui act de cultură căruia numai vremea îi va confirma valoarea, îi va statornici perenitatea.

Gîndeam că trăim vremuri cum nu le sint tuturor la îndemînă; cum, de fapt, înaintașilor noștri de la Brăila, nu le-ar fi fost dat nici prin gînd să-și inchiupie un asemenea moment.

Eram martori și părtași la una din marile împliniri ale politicii de propășire a culturii, artelor și spiritului creator, promovată cu consecvență de conducerea partidului și statului, inspirată și sprîjinită neobosit de conducătorul strălucit al destinelor noastre, tovarășul Nicolae Ceaușescu, care cu înțelepciune diriguiește propulsaarea valorilor inteligenței românești și le creează cadrul cel mai fertil cu putință pentru afirmarea personalității creative.

S-au pus astfel bazele unui cenacul de experiență literară aparținînd Uniunii Scriitorilor din România.

Iar revista „Luceafărul” s-a angajat să patroneze, cu ospitalitatea-i binecunoscută, tot ceea ce, în acest Cenacul, merită să se înscrie în limanul literaturii și artei.

Aș zice, îndrăznet, poate, că în constelația literelor românești, s-a înscris o instituție numită modest — animată însă de mari ambiții sub semnul exigenței — Cenacul literar Panait Istrati al Uniunii Scriitorilor din Republica Socialistă România, îndrumat de revista „Luceafărul”.

Regăsim firesc, în acest act, încă unul din multele, înfinit de multele acte de generozitate ale conducerii țării, pentru care zidirea numelui românesc înseamnă oțel, înseamnă pîinea, înseamnă poezie, înseamnă siguranța și bucuria zilei de azi și de mîine. Înseamnă, de fapt, ceea ce prin glasul cel mai autorizat, mai înțelept, mai clarvăzător om al destinelor românești, un indemn spre muncă și creație, menite să ducă la fericire și bunăstare, la afirmarea personalității umane.

Intr-un cuvînt, sau în mai multe, cum vrea fiecare — înseamnă siguranță și încredere în ziua de mîine. Pe aceste temeluri, Cenacul înseamnă, înții — politică. O politică o dinamismului social, a oamenilor neîmpăcați cu nepăsarea și rutina, a celor declarați adversari duri ai convenției, faisului și nesincrității.

Cenacul înseamnă — fără doar și poate — cultură. Să înveți mult, să prelucreezi cu întreaga-ți personalitate ceea ce înveți, astfel încît să fii de folos țării — țara însemnînd poporul — și ție ca om urmîrînd împlinirea, frumusețea, gîndul bine încheiat.

Cenacul, nu l (este singurul „nu” pronunțat aici), nu va fi niciodată un club al discutiilor sterile, un cadru de vehiculare searbădă a unor idei ducînd spre niciării și unor afacere personală. El aparține condeilor însetate de adevăr și de biruința expresiei. Chiar și de suferința ei.

Este un cenacul al ideii de bine și creativitate, de prosperitate spirituală, lesne (și totodată greu!) de transformat în cărți demne de epoca noastră socialistă.

Noi brăilenii le dorim tuturor scriitorilor noștri să fie regi dacă tronul este reședința muncii!

Valeriu Stoiciu

NOAPTEA ȘI TU

Văzduh înstelat de piatră
bulevardele lucind fluviile de pămînt
în revărsarea nopții minerale
mai gîlgile o Dunăre tînără-n vînt.

Frontoane-ncremenite în varul lunii
statul cu mina-nînsă ocotind
și totuși de-un șuter tăios și subțire
ferestrele vibrează ca-n colind.

Statuia ta de noapte, înălțată
din tremurările arțărilor bătrîni,
cu părul fosnet prelungit în noapte
și vechiul bronz al stelelor pe minii,

ibito, crește din adine pămîntul
în urma zilei frămîntată de roți
cit zi de zi se străduiește moloare
în ritm de fiare, biețe și saboți

ascult în ritmica marea-a nopții
cum stăpînești orașul obosit
iubito — noaptea e artizană
și-ți crește chipul palid întreit.

1945

Mihu Dragomir

ALEXANDRU IOAN CUZA LA BRĂILA

Un capriciu al destinului a făcut ca Brăila să joace un rol însemnat în viața lui Alexandru Ioan Cuza, rămas în conștiința întregului neam românesc drept „Domnul Unirii”.

În primăvara anului 1848, tînărul bachelat în litere la Paris și demisionat încă din 1840 din armată, unde intrase cu gradul de cadet, la 15 septembrie 1847, — ocupase într-un timp și postul de membru al Judecătoriei tînăului Covurlui. — se află printre cei mai activi revoluționari moldoveni. Îl găsim printre vorbitorii care au cerut reforme în timpul adunării de la hotelul „Petersburg” din Iași, la 27 martie, iar două zile mai tîrziu, într-un cer restrîns, aflînd de refuzul lui Mihail Sturdza, propunea ca acestea să fie smulse cu arma în mînă.

Martor al scenei, Gheorghe Sion scria lui Gheorghe Bari, la 2 aprilie 1848, la Brașov, reproducînd vorbele înflăcărare ale celui ce avea să fie Vodă Cuza: „Dar, fra-

țior! Să murim! Dar să ne pregătim pentru ca să murim! Cu moartea noastră trebuie să deschidem un viitor nației noastre vreednic de mărirea trecutului strămoșilor noștri romani! Astăzi, toate națiile invie, trebuie să invie și a noastră!”

În aceeași noapte, însă, mai toți capii revoluției sint arestați din ordinul lui Mihail Sturdza și după o scurtă, dar chinătoare sedere în cazarmă, prilej cu care Alexandru Ioan Cuza este rănit la picior, șe hotărăște trimiterea a treisprezece dintre ei autorităților turcești de la Macin.

Găsit din întîmplare de către G.T. Kirileanu între hîrtiile cercetate la un anticar ieșan, și publicată, scrisoarea lui vodă Sturdza către nepotul său, postelnicul Petrache Mavroitan, pîrcălab la Galați, ne înștiințează, la 5 aprilie, asupra celor petrecute în continuare: „Ajungînd la noi lătură-nică știință că după pornirea din Galați a felelor arestuite în cazere-

de acolo spre a-i duce peste Dunăre, vit-consul britanicesc din acel port ar fi uneltit chipuri de a-i trage pe pomeniții la portul Ibrali, deși ne îndoiim despre așămîni întîmplare, cu atîta mai mult că intru aceasta nu s-a primit vre un raport oficial. Cu toate acestea, spre a feri neprimțiile ce ar putea izvoră, pe de o parte ne-am înțeles cu dl. consul Gardner, care vine acolo atîi pentru a să lămuri de uneltirea din partea lui Kioningam, cît și pentru a regula cele de cuvîntă spre a nu să precurma liniștea obștească... În data să te duci la Ibraila și arătîndu această scrisoare dumilor-sale comandriului politicesc și obștească a numitului port să cei în numele nostru ca numai decăt pe

Ionel Căndea

Continuare în pag. a 7-a

TRADIȚIE ȘI CONTINUITATE

O privire retrospectivă în viața culturală a Brăilei, oraș dunărean amintind încă de aromele Orientului și purtînd în evantaiul străzilor sale parfumul florilor de salcim, ar evidenția, prin simpla însușire a numelor celebrilor ei scriitori și a zecilor de reviste ce apăreau aici, o tradiție culturală dintre cele mai notabile. Contribuția la dezvoltarea culturii din țara noastră și chiar la valoroasa ei reprezentare în lume, incluzînd în viziunea integratoare a activității culturale brăilene, i-a determinat pe oamenii de litere să afirme că, după orasele cu tradiție universitară cetatea dăbubiană urma imediat într-o neomologată, vreedată, ierarhie culturală. Dacă mai adăugăm și spusele, care au circulat în epocă fiind puse pe seama lui Camil Petrescu („In orice redacție te-ai duce trebuie să te lovești de brăileni: Este extraordinar ca un singur oraș să dea atîta talente”) avem o imagine, care, desprînsă de „anecdotică, grăiește de la sine despre o mișcare culturală susținută de generațiile brăilene sub semnul unei rivine continui.

Cuprînderea celor peste o sută de „nume”, adunate în fișierele cercetătorilor locali, într-un nerealizat încă Dicționar al scriitorilor brăileni ar fi singura cale metodică de a susține afirmarea, pînă la proba edificator ortogoliasă, a existenței unei atmosfere literare de proporții încă necunoscute în zona brăileană. La această îndrăzneată ipoteză de lucru trebuie adăugați numeroși scriitori care n-au aparținut prin semnul unei rivine continui.

Lucian Chișu

Continuare în pag. a 6-a

AUREL M. BURICEA

Iarna singurează rana mea de dor

sint singur in sat și pradă-am fost
lăsat tuturor iubirilor care nu mai vor să vină
pășările călătoare și-au făcut cuib in
visele mele
poemele de dragoste s-au făcut
grădini

vino tu, rățito, și vindecă-mă de
cuvinte
acolo unde iarna vâruiește casa
singurătății
iată litere adorate cum se bronzează
sus pe colina de sare lângă ulmi
într-o limbă universală iubire-mi
vorbești

ninge magnetic peste izvoare cu
poeme de dragoste
zeii negației învață să uite de noi

Din altă zăre

sufletul tău s-a-necat
in noii intenți de zăpadă
și-acum trece peste sat
vine să mă vadă

cu fiecare fulg de nea
mă fulgera din depărtare
limpede privirea ta
licănd din altă zăre

un cer de stele sub ninsoare
alunecă spre gîndul meu,
materia-i ruptă din soare
cum lacrima din curcubeu...

Cenușa depărtării

primăvara se ridică pe umerii mei
și privește depărtarea de sub aripi
de lebade vislind pină dincolo, iubito,
soarele se lipește de garduri verzi
ca un copil care învață să meargă
sprijin fruntea obosită de așteptare
de unghiul unor păsări migratoare
singurătatea mea este inelul de la
piciorul
unui porumbel voioșor și așteaptă
zadarnic
clipa bolnavă de eternitate
cînd degetele tale rănite de trandafiri
vor lumina diminețile mele de dragoste

Dragoste interzisă

Aștept ianuarie să ningă aștri
cu fulgi mari suind în vesnicie,
să mă tronească ochii tăi sîhștri
cu magnetice furtuni din cîmpie.

Hai să fugim cu sania în paradis
cînd iarna aprinde visele în noi,
dragostea care încă nu m-a-nvins
cu haite de lupi m-alungă înapoi.

Trage perdeaua de dragoste interzisă
și stinge steaua polară din sînge,
vreau să te iubesc c-o patimă necrisă
cînd un inger prin depărtare plînge.

Peste gînduri noaptea cotropitoare
coborî singurătatea în cîmpuri de
tăcere din lucrul arde și mă doare
ferestra spre care nu pot să strig.

MIA CUȚITARU

A pleca, plecarea

Pe genunchi, în poală, creștea
de păduri, cîmpia cu grîul în mîini,
cîdea în surisul cerului c-ntr-o stîa
doar în depărtare lătrau niște cîini.

Seceri spinzurate-n coame despletite
lumine-noite tirau un suvoi
de stele-nvechite pe cal, sub copite
nu-nvătase încă a privi-napoi.

Săgetate de vise-n coamele aprinse
beau din nuferi vinuri, caii fără friu.
Bărcile de soare, au catarge nîșe,
de pelin e volul impietrit în rîu.

Sub nînsori cîmpia-ngenunchiază
de-atîta zăpadă timpului l-și sete.
Mor copacii, mamă, locul cere lemne,
iar lumina-mpușcă albiul cai în plete.

AL. BASARAB

TIBEREANU

Fintinile-nfrunzesc

Fintinile-nfrunzesc de visuri
Ca papuradele,
Sub desluș ploilor,
Prelins, cu un țîrit de greieri,
Din claviatura înălțimilor.

Fintinile își infrunzesc virtele
De oglinzi prin oglinzi,
Pe orga izvoarelor,
Desprînse de somn.

PETRE DRĂGHICI

Vicleana roată

Intorcem din pleoapele somnului
Roata vicleană a vieții
Sfîșiem
Fragila pinză
A nufierilor.

Intorcem din pleoapele somnului
Bărdacele pline
Nelișițele noastre
Iar roata vicleană a vieții
Se învîrtește pe luciul înșelător
Al speranțelor
Între roșu și negru
Albul pinzabeg
Al nufierilor
Intirzie să iasă.

PETRUȚA GAGU

Neuitare

glasul ierburilor umed
tinguitor încă toșnind pașii mei
în auz — nu-ți va lăsa odihnă

Imagine din Brăila de azi

Pădurea de mîine

MIRCEA CAVADIA

Cînd venise în satul asta dintre ape
și de care nu se mai putuse desprinde,
era tînăr și n-avea nici un rost. Iși făcuse
casa în coasta Stolanului și așa se
nimerise. Casa ei să fie între casele lor.
Între a lui și a lui Pamfil. La o vreme,
ei îl murlă omul și era tînăr. Apoi se
trezi că i se strecură în cameră. Veni-
nea, gîtea, scutura, trăia cu el, îi plăcea.
Dar nu rămînea locului. Se întorcea la
ea și uncoi n-o mai vedea cîteva zile.
Apoi apărea iar. Au dus-o un timp în
felul asta, după care, el a cerut-o. Sto-
lana însă n-a vrut și l-a ameliț cu
vorbele. Așa nu era bine? Avea casa
ei, doar erau vecini și nu era tot aia?
Era mai bătrînă cu vreo zece ani, de ce
să intre în gura lumii? Poate mai tîrziu,
dar îl pusesse să jure că nu va spune
nimic din legătura lor. Și Cristea nu
spusese. Dacă nu se schimba nimic, de
ce să insiste? Dar o socotea femeia lui.
Nici nu-și închipuia că ar fi altfel.

Despre Pamfil auzise că se ține de
Stolana înainte de măriș. —
Acum Stolana se spovedea și îi che-
mase. Pe amîndoi! Cînd apăsa cînta, o
nădușea groasă îi învelise ceafa. —
Pamfil era deja acolo, lipit de capul
patului, cu o luminare aprinsă și-l văzu
sugrumindu-și buzele cu dîntii. Se apropie
și el și ochii ei erau la fel de vil
ca întotdeauna.

— Stolano, s-aici amîndoi, se aplecă
părîntele.

— Ați venit, murmură ea, eu mă duc,
Pamfil și Cristea, mă duc... și-am vrut
să vă zic să nu vă dujmați. De-acum
n-am să mai fiu între voi să vă fiu...
ca eu am fost cu amîndoi la fel... apoi
tăcu parcă o ceață doar avea înaintea
ochilor.

— De ce Stolano, așa păcat?... o îmboldi
Băicu.

— De ce?... i se auzi iarăși glasul
înăbușit. De frică, părinte. De frică.
După ce m-a murit omul, de frică să
nu rămîn iar singură. Asta a fost frica
mea! Și i-am păzit și pe el se înșufleț
Stolana. Dacă îl luam doar pe Pamfil,
poate murea, dacă îl luam doar pe Cri-
stea, poate murea el și tot singură ajun-
geam. Așa în rămină unul... De-asta
v-am avut la fel, îl se adresă sopit. Și
nu mi-ai fost unul mai mult...

Stolana suleră aerul, vrînd să mai
spună ceva, dar nu mai putu.

Cristea și Pamfil, intențînd și năruți
în el, cu ceara lîngindu-le inferbită
încheieturile, nu mai vedeau și nu mai
auzeau.

Iar Stolana se petrecu tot singură. El
nu mai erau. Dar în săptămîna care tre-
cu se tot pîndiră orbii.

Dădu să se ridice în mîna ei atunci,
se întoarse din senin, îl tăie peste
sale. Trase de brîu și privi în sus. Ce-
rul, aproape, devenise ca o jară pră-
foasă. Dar vîntul atîta fusese, apoi că-
zuse. Se gîndi să se ducă acasă. Se ghî-
ndea să plece din calea furtunii ce era
acolo, îngră el, dar se petrecu în ghon-
del și dădea duba la apă. O puse apoi
cu prova în deal și se înfipse în valurile
mici ale Fluviului.

Trase așa, pe nevăzute. Mîinile lui și
barca lui stău însă drumul și toate în-
cheieturile apei. Și curînd, pădurea în-
cepă să i se lăsească în spate.

Trebuia să ajungă în ea. Trebuia să
ajungă iarăși în ea și să se istovescă
tîind. Dacă rămînea în sat i-ar fi pus
foc lui Pamfil sau s-ar fi spinzurat. El
ștîuse, precis, și-și bătușe joc. Atîta
amar de vreme!...

Mai avea puțin, trecuse de cot. Atunci
văzu lotca mare a lui Cheonea, încerca-
vă, neagră, mai mult lăsîndu-se în scurs.
„Numai să nu se pornească!... Îi dă
peste cap, se trezi ghîndul. Barca, plină
cu oameni, vîrîtă în apă pînă la buză,
scotea peste Fluviu pe cei din satele
Bălții și-l lăsa în șoseaua Măcinului. Și

brăcase în frunze. Singele îl se ame-
tecase și el, iar puterea li se scurgea
fără nici un folos.

Atunci veni peste el, dinspre bratul
Fluviului, înțîl în țîpăt, apoi altul și
altul și peste ele se deslîșii o balboro-
soală de plîns care îi încrămeni.

— Sărîți oameni buni și mă omorîți!
Sărîți oameni buni și mă omorîți!
Se desfăcură și rămăseră de-a bușilea.
Ploaia îi apăla parcă, lîngîndu-i și, înțîl,
nu știa care e Cristea și care e Pamfil.
Cămisile le erau sîfîșiate la fel și rîni-
ce și le pricinuseră erau la fel. Și tot
la fel luaseră seama la chemarea aceea
plînsă, ciudată: „Sărîți oameni buni și
mă omorîți!” pe care n-o pricepeau și
care se pusesse trăinic între ei.

Nu se priviră, dar se aruncară în mal.
Și Cristea îl văzu pe Pamfil ce părea
a fi înteles primul, îmbrățișînd bălto-
acele spre barca lui, trasă mai sus, în
tufe. Apoi se dumiri și el.

Nu mai luă aminte la el și cîrmii în
loc să tale, vînturile anapoda ce-l su-
ceau ca pe o frunză. Bătu apa îndrîit,
întors cu ochii în grămada aia de trupuri
amestecate, sleite și parcă între ele era
și Stolana și cu ea mai avea o vorbă.
Iși simțea brațele lîngînd, desfăcîndu-se
în bucăți, dar continua să tragă, înțîpt
cu cizmele în crîvace, răstîgînt.

Între el și el, înfipse băltoaca în gră-
mădă, o propti în copastie și întoarse în
dubă, ca pe fin, pe cei ce se putură
ține. Trase apoi și alții, tot așa. Înșta-
du-i mîsurate în barcă. Mai arătă doi
cu canoa și-l urcă și pe el, singur, cu
plămîni în gît, orb de apă ce-l îm-
proșca din toate părțile. Pică istovit în
genunchi și răscoli, cît putu să mai
vadă, împrerjurl. Nu mai era nimeni.
Poate îl trăsese pe toți, poate, unii, se
duseră...

Proape, își nimeri un corp răsuci-
cit. Se aruncă în apă. Îl văzuse un brăt
rotîndu-se și părul albit. Era Pamfil. „Nu
muri, mă!” — urlă, spumegînd apă și
înfrîngîndu-se în el cu un neap. Reuși
să-l agate și cu el se împotrivi lung,
pînă îl trase în ierburile malului.

(fragment)

Pamfil, în ploaie, cu ochii în sînge,
arși, trăgea apucat să-l scoată. I se
aruncă în brîu și se zăbura amîndoi în
ierburi. Și îi păru bine că era așa...

Ploaia se porni dintr-o dată, amește-
cînd totul, iar vîntul se înfipse noduros
în subsoara tufurilor.

Cristea și Pamfil, vîlătîriți, parcă
dusi de curent, își căutau bîrbățiile cu
palmele lor grele, plesnite. Între ei nu
erau vorbe, ci numai ghînduri rămase
singure: să se doboare, să se doboare.

Erau la fel de bătrîni și de zbulcu-
mați și de întorși de spovedania Stoia-
nei. Și de aici aceeași țîrie a lor, pentru
că nu se puteau dovedi unul pe altul.
Sub ei se scurma pămîntul și apa îi îm-

brăcase în frunze. Singele îl se ame-
tecase și el, iar puterea li se scurgea
fără nici un folos.

Atunci veni peste el, dinspre bratul
Fluviului, înțîl în țîpăt, apoi altul și
altul și peste ele se deslîșii o balboro-
soală de plîns care îi încrămeni.

— Sărîți oameni buni și mă omorîți!
Sărîți oameni buni și mă omorîți!
Se desfăcură și rămăseră de-a bușilea.
Ploaia îi apăla parcă, lîngîndu-i și, înțîl,
nu știa care e Cristea și care e Pamfil.
Cămisile le erau sîfîșiate la fel și rîni-
ce și le pricinuseră erau la fel. Și tot
la fel luaseră seama la chemarea aceea
plînsă, ciudată: „Sărîți oameni buni și
mă omorîți!” pe care n-o pricepeau și
care se pusesse trăinic între ei.

Nu se priviră, dar se aruncară în mal.
Și Cristea îl văzu pe Pamfil ce părea
a fi înteles primul, îmbrățișînd bălto-
acele spre barca lui, trasă mai sus, în
tufe. Apoi se dumiri și el.

Nu mai luă aminte la el și cîrmii în
loc să tale, vînturile anapoda ce-l su-
ceau ca pe o frunză. Bătu apa îndrîit,
întors cu ochii în grămada aia de trupuri
amestecate, sleite și parcă între ele era
și Stolana și cu ea mai avea o vorbă.
Iși simțea brațele lîngînd, desfăcîndu-se
în bucăți, dar continua să tragă, înțîpt
cu cizmele în crîvace, răstîgînt.

Între el și el, înfipse băltoaca în gră-
mădă, o propti în copastie și întoarse în
dubă, ca pe fin, pe cei ce se putură
ține. Trase apoi și alții, tot așa. Înșta-
du-i mîsurate în barcă. Mai arătă doi
cu canoa și-l urcă și pe el, singur, cu
plămîni în gît, orb de apă ce-l îm-
proșca din toate părțile. Pică istovit în
genunchi și răscoli, cît putu să mai
vadă, împrerjurl. Nu mai era nimeni.
Poate îl trăsese pe toți, poate, unii, se
duseră...

Proape, își nimeri un corp răsuci-
cit. Se aruncă în apă. Îl văzuse un brăt
rotîndu-se și părul albit. Era Pamfil. „Nu
muri, mă!” — urlă, spumegînd apă și
înfrîngîndu-se în el cu un neap. Reuși
să-l agate și cu el se împotrivi lung,
pînă îl trase în ierburile malului.

(fragment)

Pamfil, în ploaie, cu ochii în sînge,
arși, trăgea apucat să-l scoată. I se
aruncă în brîu și se zăbura amîndoi în
ierburi. Și îi păru bine că era așa...

Ploaia se porni dintr-o dată, amește-
cînd totul, iar vîntul se înfipse noduros
în subsoara tufurilor.

Cristea și Pamfil, vîlătîriți, parcă
dusi de curent, își căutau bîrbățiile cu
palmele lor grele, plesnite. Între ei nu
erau vorbe, ci numai ghînduri rămase
singure: să se doboare, să se doboare.

Erau la fel de bătrîni și de zbulcu-
mați și de întorși de spovedania Stoia-
nei. Și de aici aceeași țîrie a lor, pentru
că nu se puteau dovedi unul pe altul.
Sub ei se scurma pămîntul și apa îi îm-

brăcase în frunze. Singele îl se ame-
tecase și el, iar puterea li se scurgea
fără nici un folos.

Atunci veni peste el, dinspre bratul
Fluviului, înțîl în țîpăt, apoi altul și
altul și peste ele se deslîșii o balboro-
soală de plîns care îi încrămeni.

— Sărîți oameni buni și mă omorîți!
Sărîți oameni buni și mă omorîți!
Se desfăcură și rămăseră de-a bușilea.
Ploaia îi apăla parcă, lîngîndu-i și, înțîl,
nu știa care e Cristea și care e Pamfil.
Cămisile le erau sîfîșiate la fel și rîni-
ce și le pricinuseră erau la fel. Și tot
la fel luaseră seama la chemarea aceea
plînsă, ciudată: „Sărîți oameni buni și
mă omorîți!” pe care n-o pricepeau și
care se pusesse trăinic între ei.

Nu se priviră, dar se aruncară în mal.
Și Cristea îl văzu pe Pamfil ce părea
a fi înteles primul, îmbrățișînd bălto-
acele spre barca lui, trasă mai sus, în
tufe. Apoi se dumiri și el.

Nu mai luă aminte la el și cîrmii în
loc să tale, vînturile anapoda ce-l su-
ceau ca pe o frunză. Bătu apa îndrîit,
întors cu ochii în grămada aia de trupuri
amestecate, sleite și parcă între ele era
și Stolana și cu ea mai avea o vorbă.
Iși simțea brațele lîngînd, desfăcîndu-se
în bucăți, dar continua să tragă, înțîpt
cu cizmele în crîvace, răstîgînt.

Între el și el, înfipse băltoaca în gră-
mădă, o propti în copastie și întoarse în
dubă, ca pe fin, pe cei ce se putură
ține. Trase apoi și alții, tot așa. Înșta-
du-i mîsurate în barcă. Mai arătă doi
cu canoa și-l urcă și pe el, singur, cu
plămîni în gît, orb de apă ce-l îm-
proșca din toate părțile. Pică istovit în
genunchi și răscoli, cît putu să mai
vadă, împrerjurl. Nu mai era nimeni.
Poate îl trăsese pe toți, poate, unii, se
duseră...

Proape, își nimeri un corp răsuci-
cit. Se aruncă în apă. Îl văzuse un brăt
rotîndu-se și părul albit. Era Pamfil. „Nu
muri, mă!” — urlă, spumegînd apă și
înfrîngîndu-se în el cu un neap. Reuși
să-l agate și cu el se împotrivi lung,
pînă îl trase în ierburile malului.

(fragment)

Pamfil, în ploaie, cu ochii în sînge,
arși, trăgea apucat să-l scoată. I se
aruncă în brîu și se zăbura amîndoi în
ierburi. Și îi păru bine că era așa...

Ploaia se porni dintr-o dată, amește-
cînd totul, iar vîntul se înfipse noduros
în subsoara tufurilor.

Cristea și Pamfil, vîlătîriți, parcă
dusi de curent, își căutau bîrbățiile cu
palmele lor grele, plesnite. Între ei nu
erau vorbe, ci numai ghînduri rămase
singure: să se doboare, să se doboare.

Erau la fel de bătrîni și de zbulcu-
mați și de întorși de spovedania Stoia-
nei. Și de aici aceeași țîrie a lor, pentru
că nu se puteau dovedi unul pe altul.
Sub ei se scurma pămîntul și apa îi îm-

brăcase în frunze. Singele îl se ame-
tecase și el, iar puterea li se scurgea
fără nici un folos.

Atunci veni peste el, dinspre bratul
Fluviului, înțîl în țîpăt, apoi altul și
altul și peste ele se deslîșii o balboro-
soală de plîns care îi încrămeni.

— Sărîți oameni buni și mă omorîți!
Sărîți oameni buni și mă omorîți!
Se desfăcură și rămăseră de-a bușilea.
Ploaia îi apăla parcă, lîngîndu-i și, înțîl,
nu știa care e Cristea și care e Pamfil.
Cămisile le erau sîfîșiate la fel și rîni-
ce și le pricinuseră erau la fel. Și tot
la fel luaseră seama la chemarea aceea
plînsă, ciudată: „Sărîți oameni buni și
mă omorîți!” pe care n-o pricepeau și
care se pusesse trăinic între ei.

Nu se priviră, dar se aruncară în mal.
Și Cristea îl văzu pe Pamfil ce părea
a fi înteles primul, îmbrățișînd bălto-
acele spre barca lui, trasă mai sus, în
tufe. Apoi se dumiri și el.

Nu mai luă aminte la el și cîrmii în
loc să tale, vînturile anapoda ce-l su-
ceau ca pe o frunză. Bătu apa îndrîit,
întors cu ochii în grămada aia de trupuri
amestecate, sleite și parcă între ele era
și Stolana și cu ea mai avea o vorbă.
Iși simțea brațele lîngînd, desfăcîndu-se
în bucăți, dar continua să tragă, înțîpt
cu cizmele în crîvace, răstîgînt.

Între el și el, înfipse băltoaca în gră-
mădă, o propti în copastie și întoarse în
dubă, ca pe fin, pe cei ce se putură
ține. Trase apoi și alții, tot așa. Înșta-
du-i mîsurate în barcă. Mai arătă doi
cu canoa și-l urcă și pe el, singur, cu
plămîni în gît, orb de apă ce-l îm-
proșca din toate părțile. Pică istovit în
genunchi și răscoli, cît putu să mai
vadă, împrerjurl. Nu mai era nimeni.
Poate îl trăsese pe toți, poate, unii, se
duseră...

VICTORIA TĂNASE

De vreți să vă semăn

De vreți să vă semăn,
Iubiți-mă,
Așa cum iubește pămîntul:
Nu iartă, nu doare, nu plînge,
Aleargă,
Spre-a-și ține mereu
Legămîntul.

Am nevoie de mina luminii,
Spre-a-nțelegi propria-mi umbră,
Astfel, coborînd în adîncuri,
Voi plînge-n fîntînă
Chipul,
Ce nu mă mai doare,
In nici-o poruncă.

Ireversibil

Iată-mă-s la oaza străveche,
Cînd din vis m-ou gonit;
Nimeni nu mă găsește
Adormită pe deșertul de suflete,
Din care-am fugit.

Toată-s nisip de cuvinte,
Cernută peste trupul invins,
La poarta-nchisori pămîntului
E-atîta libertate a umbrei,
Că fuiorul se deapănă singur
Și ceasul nu-și mai are vreun sens.

Nu mai bateți în mine, prieteni,
Lăcătul nu va ceda;
Sub coaja uscată acuma
Sînt goală de sens și de har.

Secată de-atîta așteptare,
Nu mai am vreo putere să știu
Că nu poți învia niciodată;
Totdeauna e mult prea tîziu!

MARIA MOGOȘANU

Cîmpia

Cîmpia din copilărie
Cu norii peste ea dansind,
Cîmpia din copilărie
Mă scoală noaptea din cuvînt.

Și mă adulmecă departe,
Și mă alergă printre plozi,
Cîmpia noastră fără moarte
Mă tot trimite după noi.

Iubire

Fluturi albi de amiază
Fluturi morți peste iarba fecundă
Scama gîndului meu despre sine
Fluturi arși în lumina rotundă.

CONSTANTIN GHERGHINOIU

Joc

Eu nu joc pe cîize mici, eu joc totul,
adică nevasta, milul și castelul,
eu îmi joc și sufletul după ce
îi aduc un ultim rețuș cu penelul.

Și cînd nu mai am ce să joc
îți propun sufletul copacilor,
sau principiul care ține în viață
marele foc
al dacilor.

Eu joc totul, Mefisto, joc minunea
noapții,
joc sălbăticia pădurii de pin,
numai să-mi rămîie poezia
și arborele ei albit de plozi să devin.

ION M. DINCĂ

Gînd

După ce vei pierde totul
Chiar și capul plecat
vei deveni zbor liber
ploaie fără susur foaie verde
apoi tăcere...

NICOLAE ARIEȘESCU

Autumnală

O, lasă-ți pleoapa lin rostogolită,
rătăcitor, în macii din cîmpie
cuvintelor să dăm rîvnita hrană
și să rămînem singuri, să ne știe

doar frunza-nveșmintîndu-se cu toamna
greu aburînd în strugurii din vii,
în pîrul tău o zbatere de arpi
iscate din iubirile tirizii;

și-nvălmășii în toamna cafenie
ne recompunem ca-ntr-un vechi pustiu,
o, lasă-ți pleoapa ca o alergare
atunci cînd prea departe o să fiu.

Elegia florii de cires

Flori albe de cires ningeau în jur
și era trist orașul, în declin,
noi singuri rătăceam întîrziți
și ne opream din cînd în cînd puțin;

în pîrul tău ploaia adinec cu flori,
te-nconoram prințesa mea și, știu

visam un cer albastru cu nînsori
și cu calești alunecînd tirizii;

și ne pierdeam departe, în oraș
ca două umbre rătăcind uitați,
sub floarea de cires adulmecînd
în pîrul tău din pomii scuturați.

MIRCEA

ANDRONIC ROMIAN

Neucumpătare

Mă jucam

UN SCRITOR BRAILEAN

PANAIT ISTRATI

Desen de Mihaela Negru

PEPENI DE BALTĂ...

Străzile cartierului alinaț Grădina Mare, apoi curg ca niște râuri de piatră prin văduri și-și dau întâlnire la Dunăre. Pavele din tuș vulcanice, aduse cine știe cum cu vapoarele, de cine știe unde, fiind colțuroase sub tălpile rariilor freatorilor, prin fața caselor, uneltele pitice, altele cu straturi metalice, ambicioase. Peretii sint acoperiți de varuri suprapuse, dar nimeni nu-mi poate spune care din ele a fost așternut de El cind, cocoșat în virful scării, părea „o pasăre preistorică”. Pe la poartă se mai zăbovește câte un cine scapat din lanț, către seară ies femeile pe la porți, ascunzându-și confesiile în glasuiri scăzute. E multă amintire în acest „oras vechi” al Brăilei, pe care așa l-a găsit Panait Istrati și tot așa l-a lăsat. Dacă ar mai fi zăbovit pe aici o bucată bună din veac, am fi fost vecini. Pentru că doar o casă mă departe de numărul 13 al străzii Zidari (pe atunci Zidarilor), unde stătea Samoilă Petrov, prietenul și mentorul său întru ale zăpăciturii, care-l luase în gazdă.

„Să ne dăm mai aproape de Panait!” mi spune proprietarul de azi al casei, și ne tragem scaunele sub umbratul de vită al bucatăroarei de vară. Ascult. Cînd abia ne mutasem aici, cu trei ani în urmă, se opreste în fata casei un bătrîn, privește în lungul curții și ne spune: „Eee... dumnea-voastră sinteiți oameni bogăți”. N-am înțeles ce vrea să spună, nu eram săraci, slăbit domeniul, dar nici cum spunea acel neașteptat „musafir”. Ne cere îngăduința să intre, apoi se opres-

Corneliu Ifrim

Mestecenii albi

Mestecenii albi suferă dulce în viscol frunțile fac în zăpădită mătănie, nimeni nu știe că pe-aiici au trecut în visul de ieri caii cu sănii.

Umbre fugare dansează-n adînc de cloclaur, lupii au iarăși botul umed de singe, poveștile lumii picură din lacrima nopții în somnul copilului meu care plînge.

Toamna

Urcăm spre toamnă, de mină, tăcuți și pași se pierd pe ascunse poteci, tristetea de vierd acum să-mi săruți buzele tale iubito sint reci.

Sub cerul înalt pe drumuri de noapte trec păsări rănite de teamă și frig, glasul ce ape-mi răspunde în șoapte cînd numele tău cu potim-l strig.

Pilpie focul cu jarul nestins, cai nevăzuți parșia iarba în taină, peste noi cineva cu tăcere o nins și vise avem pe umeri drept haină.

Amintirile dom în fîntîni de cimpe și singură pe-acolo rătăcind de-ai să treci

suffletul meu insetat o să știe că tu ai încă buzele reci.

Elegie

Brumele toamnei, furîșindu-se, vin,

„O viață și alte vieți”

Cel care coborîse în infern și care strigase lumii „am trăit” se simțea obligat „să spună” tuturor oamenilor de inimă neliniștitoare sa experiență de om și de artist.

Nu trimisese nici un manuscris vreun editor sau om de literă. Acceptase însă să devină scriitor la îndemnul decisiv al lui Romain Rolland, pentru că trăise într-o „credință nestăruită” în Frumos și în Adevăr.

Un capitol aparte, plin de semnificații, din viața acestui „artist sentimental” îl constituie proiectul „Viata lui Adrian Zografii” (adică tocmai ceea ce are de spus), care face dovadă unei conștiințe scriitoricești pe deplin formate încă înainte de publicarea Chirei.

Proiectul s-a născut scriind.

Într-o scrisoare adresată lui R. Rolland din 10 iunie 1922, pe care o redacta primul său manuscris, preciza „Mon Adrien (dout le mon Zografii, peintre, en grec vulgaire; Zographos, ne me tien pas à coeur) ne devait être qu'une nouvelle de 100 à 200 pages”.

Cu această afirmație începe destinația personajului Adrian Zografii, alter-ego al scriitorului, căruia voința să-l consacre doar o povestire, ca și lui moș Anghel, Stavru sau Cosma.

Scriind „Povestirile lui Adrian Zografii”, cu înaltă puritate programatică primele povestiri, începe să fie frământat, nemulțumit, născându-se conștiința, că a luat-o pe un drum care nu-i aparține: „Sint obsedat de ideea că fac rău pentru că m-am apucat de scris. Crede că voi fi luat, pur și simplu, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

Încolțise ideea unui roman fluviu dedicat eroului, după exemplul lui Jean-Cristophe. R. Rolland îl consiliază: „Intre voința dumitale, care urmărește un roman de 10 volume și instinctul dumitale care te face să crezi povestiri complete, de sine stătătoare, cu te avertizez, că ar fi înțelept să-ți revieți în Europa (august 1923).

Prefata „după avizul unanim, notat, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

Încolțise ideea unui roman fluviu dedicat eroului, după exemplul lui Jean-Cristophe. R. Rolland îl consiliază: „Intre voința dumitale, care urmărește un roman de 10 volume și instinctul dumitale care te face să crezi povestiri complete, de sine stătătoare, cu te avertizez, că ar fi înțelept să-ți revieți în Europa (august 1923).

Prefata „după avizul unanim, notat, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

Încolțise ideea unui roman fluviu dedicat eroului, după exemplul lui Jean-Cristophe. R. Rolland îl consiliază: „Intre voința dumitale, care urmărește un roman de 10 volume și instinctul dumitale care te face să crezi povestiri complete, de sine stătătoare, cu te avertizez, că ar fi înțelept să-ți revieți în Europa (august 1923).

Prefata „după avizul unanim, notat, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

Încolțise ideea unui roman fluviu dedicat eroului, după exemplul lui Jean-Cristophe. R. Rolland îl consiliază: „Intre voința dumitale, care urmărește un roman de 10 volume și instinctul dumitale care te face să crezi povestiri complete, de sine stătătoare, cu te avertizez, că ar fi înțelept să-ți revieți în Europa (august 1923).

Prefata „după avizul unanim, notat, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

Încolțise ideea unui roman fluviu dedicat eroului, după exemplul lui Jean-Cristophe. R. Rolland îl consiliază: „Intre voința dumitale, care urmărește un roman de 10 volume și instinctul dumitale care te face să crezi povestiri complete, de sine stătătoare, cu te avertizez, că ar fi înțelept să-ți revieți în Europa (august 1923).

Prefata „după avizul unanim, notat, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

Încolțise ideea unui roman fluviu dedicat eroului, după exemplul lui Jean-Cristophe. R. Rolland îl consiliază: „Intre voința dumitale, care urmărește un roman de 10 volume și instinctul dumitale care te face să crezi povestiri complete, de sine stătătoare, cu te avertizez, că ar fi înțelept să-ți revieți în Europa (august 1923).

Prefata „după avizul unanim, notat, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

Încolțise ideea unui roman fluviu dedicat eroului, după exemplul lui Jean-Cristophe. R. Rolland îl consiliază: „Intre voința dumitale, care urmărește un roman de 10 volume și instinctul dumitale care te face să crezi povestiri complete, de sine stătătoare, cu te avertizez, că ar fi înțelept să-ți revieți în Europa (august 1923).

Prefata „după avizul unanim, notat, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

Încolțise ideea unui roman fluviu dedicat eroului, după exemplul lui Jean-Cristophe. R. Rolland îl consiliază: „Intre voința dumitale, care urmărește un roman de 10 volume și instinctul dumitale care te face să crezi povestiri complete, de sine stătătoare, cu te avertizez, că ar fi înțelept să-ți revieți în Europa (august 1923).

Prefata „după avizul unanim, notat, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

Încolțise ideea unui roman fluviu dedicat eroului, după exemplul lui Jean-Cristophe. R. Rolland îl consiliază: „Intre voința dumitale, care urmărește un roman de 10 volume și instinctul dumitale care te face să crezi povestiri complete, de sine stătătoare, cu te avertizez, că ar fi înțelept să-ți revieți în Europa (august 1923).

Prefata „după avizul unanim, notat, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

Încolțise ideea unui roman fluviu dedicat eroului, după exemplul lui Jean-Cristophe. R. Rolland îl consiliază: „Intre voința dumitale, care urmărește un roman de 10 volume și instinctul dumitale care te face să crezi povestiri complete, de sine stătătoare, cu te avertizez, că ar fi înțelept să-ți revieți în Europa (august 1923).

Prefata „după avizul unanim, notat, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

Încolțise ideea unui roman fluviu dedicat eroului, după exemplul lui Jean-Cristophe. R. Rolland îl consiliază: „Intre voința dumitale, care urmărește un roman de 10 volume și instinctul dumitale care te face să crezi povestiri complete, de sine stătătoare, cu te avertizez, că ar fi înțelept să-ți revieți în Europa (august 1923).

Prefata „după avizul unanim, notat, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

Încolțise ideea unui roman fluviu dedicat eroului, după exemplul lui Jean-Cristophe. R. Rolland îl consiliază: „Intre voința dumitale, care urmărește un roman de 10 volume și instinctul dumitale care te face să crezi povestiri complete, de sine stătătoare, cu te avertizez, că ar fi înțelept să-ți revieți în Europa (august 1923).

Prefata „după avizul unanim, notat, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

Încolțise ideea unui roman fluviu dedicat eroului, după exemplul lui Jean-Cristophe. R. Rolland îl consiliază: „Intre voința dumitale, care urmărește un roman de 10 volume și instinctul dumitale care te face să crezi povestiri complete, de sine stătătoare, cu te avertizez, că ar fi înțelept să-ți revieți în Europa (august 1923).

Prefata „după avizul unanim, notat, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

Încolțise ideea unui roman fluviu dedicat eroului, după exemplul lui Jean-Cristophe. R. Rolland îl consiliază: „Intre voința dumitale, care urmărește un roman de 10 volume și instinctul dumitale care te face să crezi povestiri complete, de sine stătătoare, cu te avertizez, că ar fi înțelept să-ți revieți în Europa (august 1923).

Prefata „după avizul unanim, notat, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

Încolțise ideea unui roman fluviu dedicat eroului, după exemplul lui Jean-Cristophe. R. Rolland îl consiliază: „Intre voința dumitale, care urmărește un roman de 10 volume și instinctul dumitale care te face să crezi povestiri complete, de sine stătătoare, cu te avertizez, că ar fi înțelept să-ți revieți în Europa (august 1923).

Prefata „după avizul unanim, notat, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

Încolțise ideea unui roman fluviu dedicat eroului, după exemplul lui Jean-Cristophe. R. Rolland îl consiliază: „Intre voința dumitale, care urmărește un roman de 10 volume și instinctul dumitale care te face să crezi povestiri complete, de sine stătătoare, cu te avertizez, că ar fi înțelept să-ți revieți în Europa (august 1923).

Prefata „după avizul unanim, notat, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

Încolțise ideea unui roman fluviu dedicat eroului, după exemplul lui Jean-Cristophe. R. Rolland îl consiliază: „Intre voința dumitale, care urmărește un roman de 10 volume și instinctul dumitale care te face să crezi povestiri complete, de sine stătătoare, cu te avertizez, că ar fi înțelept să-ți revieți în Europa (august 1923).

Prefata „după avizul unanim, notat, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

Încolțise ideea unui roman fluviu dedicat eroului, după exemplul lui Jean-Cristophe. R. Rolland îl consiliază: „Intre voința dumitale, care urmărește un roman de 10 volume și instinctul dumitale care te face să crezi povestiri complete, de sine stătătoare, cu te avertizez, că ar fi înțelept să-ți revieți în Europa (august 1923).

Prefata „după avizul unanim, notat, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

Încolțise ideea unui roman fluviu dedicat eroului, după exemplul lui Jean-Cristophe. R. Rolland îl consiliază: „Intre voința dumitale, care urmărește un roman de 10 volume și instinctul dumitale care te face să crezi povestiri complete, de sine stătătoare, cu te avertizez, că ar fi înțelept să-ți revieți în Europa (august 1923).

Prefata „după avizul unanim, notat, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

Încolțise ideea unui roman fluviu dedicat eroului, după exemplul lui Jean-Cristophe. R. Rolland îl consiliază: „Intre voința dumitale, care urmărește un roman de 10 volume și instinctul dumitale care te face să crezi povestiri complete, de sine stătătoare, cu te avertizez, că ar fi înțelept să-ți revieți în Europa (august 1923).

Prefata „după avizul unanim, notat, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

Încolțise ideea unui roman fluviu dedicat eroului, după exemplul lui Jean-Cristophe. R. Rolland îl consiliază: „Intre voința dumitale, care urmărește un roman de 10 volume și instinctul dumitale care te face să crezi povestiri complete, de sine stătătoare, cu te avertizez, că ar fi înțelept să-ți revieți în Europa (august 1923).

Prefata „după avizul unanim, notat, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

Încolțise ideea unui roman fluviu dedicat eroului, după exemplul lui Jean-Cristophe. R. Rolland îl consiliază: „Intre voința dumitale, care urmărește un roman de 10 volume și instinctul dumitale care te face să crezi povestiri complete, de sine stătătoare, cu te avertizez, că ar fi înțelept să-ți revieți în Europa (august 1923).

Prefata „după avizul unanim, notat, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

Încolțise ideea unui roman fluviu dedicat eroului, după exemplul lui Jean-Cristophe. R. Rolland îl consiliază: „Intre voința dumitale, care urmărește un roman de 10 volume și instinctul dumitale care te face să crezi povestiri complete, de sine stătătoare, cu te avertizez, că ar fi înțelept să-ți revieți în Europa (august 1923).

Prefata „după avizul unanim, notat, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

Încolțise ideea unui roman fluviu dedicat eroului, după exemplul lui Jean-Cristophe. R. Rolland îl consiliază: „Intre voința dumitale, care urmărește un roman de 10 volume și instinctul dumitale care te face să crezi povestiri complete, de sine stătătoare, cu te avertizez, că ar fi înțelept să-ți revieți în Europa (august 1923).

Prefata „după avizul unanim, notat, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

Încolțise ideea unui roman fluviu dedicat eroului, după exemplul lui Jean-Cristophe. R. Rolland îl consiliază: „Intre voința dumitale, care urmărește un roman de 10 volume și instinctul dumitale care te face să crezi povestiri complete, de sine stătătoare, cu te avertizez, că ar fi înțelept să-ți revieți în Europa (august 1923).

Prefata „după avizul unanim, notat, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

Încolțise ideea unui roman fluviu dedicat eroului, după exemplul lui Jean-Cristophe. R. Rolland îl consiliază: „Intre voința dumitale, care urmărește un roman de 10 volume și instinctul dumitale care te face să crezi povestiri complete, de sine stătătoare, cu te avertizez, că ar fi înțelept să-ți revieți în Europa (august 1923).

Prefata „după avizul unanim, notat, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

Încolțise ideea unui roman fluviu dedicat eroului, după exemplul lui Jean-Cristophe. R. Rolland îl consiliază: „Intre voința dumitale, care urmărește un roman de 10 volume și instinctul dumitale care te face să crezi povestiri complete, de sine stătătoare, cu te avertizez, că ar fi înțelept să-ți revieți în Europa (august 1923).

Prefata „după avizul unanim, notat, drept unul care deapănă povești, ceea ce nu este adevărat!” (22 decembrie 1922, scrisoare către R. Rolland).

„Așadar, Panait Istrati avea conștiința propriei sale destinații literare încă din decembrie 1922. Chiar dacă în viața sa răspicat Europei de-abia în mai 1924, cînd apare „Chira Chiralina”.

viată; „Cu toate acestea nu pot să mor...”

„...dece ea mai serioasă, cea mai cinstită a operii mele, se află meru în burta mea. Nu mă simt născut să distrez pe oameni, ci să-i instruiesc frățește, deoarece experiența mea de viață e una dintre cele mai generoase.” El vrea să scrie o operă în cele care „vă învață cum să vă conduci cinstit în viață, fără de care lumea va pieri”. Pentru acest Adrian Zografii, „cinstii” a acceptat să devină scriitor. Pentru el nu mai are nevoie de nici o documentare: „Arta lui Adrian Zografii fi adevărul meu, dorința mea de dreptate. Documentul, eu, cuvîntul meu”. Această pledoarie pentru o artă cinstită, sinceră, autentică, izvorită din existența unui om care coborîse în infern, se continuă în 1931 în introducerea la ediția românească: „Viața lui Adrian Zografii” va fi „o vastă frescă realistă bazată „mai mult pe elementul autobiografic, pe faptul trăit, cunoscut de toți și care nu poate fi contestat autorului, decât în cazul unor excepții care au un exclus al tuturor curentelor sociale din vremea noastră, un singuratic. Așa că felul lui de a gândi nu va avea eou decît mult mai tirziu...”

Acestea lung exkurs, vine să infirme, dacă mai era nevoie, căci opera a făcut-o cu prisoșință, mitul unui „geniu” căruia îi lipsește conștiința de sine, legenda povestitorului din instinct, autor al unei Sheherezade moderne. Panait Istrati se arată pe deplin conștient de adevărul său destina scriitoricească urmînd de la primele pagini, după 6 luni de la redactarea manuscrisului „Povestirile lui Adrian”, planul unui vast ciclu al vieții acestuia, care nu aparține unui povestitor înnașcut, ci unui scriitor modern.

În capitolul „Literatura experiențelor”, George Călinescu arată că Gide, ca toți adepții trăirii autentice, „înțelege cunoașterea nu în chipul creării de eroi, ci un experiment interior și largi a artistului însuși”. Departe de a-l anexa lui Gide și de a-i considera opera o simplă spovedanie a propriei vieți, nu putem să nu repetăm cuvintele din prefata ediției franceze a Castel Thuringer: „Arta lui Adrian Zografii adevărului meu”. Luat în sine, ciclat nu poate îndrepta către caracterul autobiografic al operii, de care s-a făcut atita caz.

Afirmînd acestea, scriitorul nu a avut în vedere doar eul cotidian din planul existenței imediate, al relațiilor sociale și al autobiograficului, oricite asemănări vor fi avînd Adrian cu Istrati, ci mai ales acel „eu” intermitent care nu se constituie decît în momentele de maximă concentrare creatoare, care ni-l dezvăluie ca pe un mare neliniștit și insingurat, care-și caută sensul unei revolte funciare și al unei libertăți pe care aparent o are, dar de a cărei existență și valoare nu poate să se conștientizeze decît atunci cînd n-o mai are. Și oricît s-a crezut liber Panait Istrati în adîncul conștiinței sale, în planul vieții de toate zilele era prins în plasa relațiilor sociale, de unde căutarea necontîntă a libertății și expropriarea revoltei în fața sugrumării ei.

Urmîrind consecvenț ideea unui ciclu amplu, rotunjit, încheiat, clădit pe principii unificator al revoltei și setei de libertate, decît în momentul de maximă concentrare creatoare, care ni-l dezvăluie ca pe un mare neliniștit și insingurat, care-și caută sensul unei revolte funciare și al unei libertăți pe care aparent o are, dar de a cărei existență și valoare nu poate să se conștientizeze decît atunci cînd n-o mai are. Și oricît s-a crezut liber Panait Istrati în adîncul conștiinței sale, în planul vieții de toate zilele era prins în plasa relațiilor sociale, de unde căutarea necontîntă a libertății și expropriarea revoltei în fața sugrumării ei.

Urmîrind consecvenț ideea unui ciclu amplu, rotunjit, încheiat, clădit pe principii unificator al revoltei și setei de libertate, decît în momentul de maximă concentrare creatoare, care ni-l dezvăluie ca pe un mare neliniștit și insingurat, care-și caută sensul unei revolte funciare și al unei libertăți pe care aparent o are, dar de a cărei existență și valoare nu poate să se conștientizeze decît atunci cînd n-o mai are. Și oricît s-a crezut liber Panait Istrati în adîncul conștiinței sale, în planul vieții de toate zilele era prins în plasa relațiilor sociale, de unde căutarea necontîntă a libertății și expropriarea revoltei în fața sugrumării ei.

Urmîrind consecvenț ideea unui ciclu amplu, rotunjit, încheiat, clădit pe principii unificator al revoltei și setei de libertate, decît în momentul de maximă concentrare creatoare, care ni-l dezvăluie ca pe un mare neliniștit și insingurat, care-și caută sensul unei revolte funciare și al unei libertăți pe care aparent o are, dar de a cărei existență și valoare nu poate să se conștientizeze decît atunci cînd n-o mai are. Și oricît s-a crezut liber Panait Istrati în adîncul conștiinței sale, în planul vieții de toate zilele era prins în plasa relațiilor sociale, de unde căutarea necontîntă a libertății și expropriarea revoltei în fața sugrumării ei.

Urmîrind consecvenț ideea unui ciclu amplu, rotunjit, încheiat, clădit pe principii unificator al revoltei și setei de libertate, decît în momentul de maximă concentrare creatoare, care ni-l dezvăluie ca pe un mare neliniștit și insingurat, care-și caută sensul unei revolte funciare și al unei libertăți pe care aparent o are, dar de a cărei existență și valoare nu poate să se conștientizeze decît atunci cînd n-o mai are. Și oricît s-a crezut liber Panait Istrati în adîncul conștiinței sale, în planul vieții de toate zilele era prins în plasa relațiilor sociale, de unde căutarea necontîntă a libertății și expropriarea revoltei în fața sugrumării ei.

Urmîrind consecvenț ideea unui ciclu amplu, rotunjit, încheiat, clădit pe principii unificator al revoltei și setei de libertate, decît în momentul de maximă concentrare creatoare, care ni-l dezvăluie ca pe un mare neliniștit și insingurat, care-și caută sensul unei revolte funciare și al unei libertăți pe care aparent o are, dar de a cărei existență și valoare nu poate să se conștientizeze decît atunci cînd n-o mai are. Și oricît s-a crezut liber Panait Istrati în adîncul conștiinței sale, în planul vieții de toate zilele era prins în plasa relațiilor sociale, de unde căutarea necontîntă a libertății și expropriarea revoltei în fața sugrumării ei.

Urmîrind consecvenț ideea unui ciclu amplu, rotunjit, încheiat, clădit pe principii unificator al revoltei și setei de libertate, decît în momentul de maximă concentrare creatoare, care ni-l dezvăluie ca pe un mare neliniștit și insingurat, care-și caută sensul unei revolte funciare și al unei libertăți pe care aparent o are, dar de a cărei existență și valoare nu poate să se conștientizeze decît atunci cînd n-o mai are. Și oricît s-a crezut liber Panait Istrati în adîncul conștiinței sale, în planul vieții de toate zilele era prins în plasa relațiilor sociale, de unde căutarea necontîntă a libertății și expropriarea revoltei în fața sugrumării ei.

Urmîrind consecvenț ideea unui ciclu amplu, rotunjit, încheiat, clădit pe principii unificator al revoltei și setei de libertate, decît în momentul de maximă concentrare creatoare, care ni-l dezvăluie ca pe un mare neliniștit și insingurat, care-și caută sensul unei revolte funciare și al unei libertăți pe care aparent o are, dar de a cărei existență și valoare nu poate să se conștientizeze decît atunci cînd n-o mai are. Și oricît s-a crezut liber Panait Istrati în adîncul conștiinței sale, în planul vieții de toate zilele era prins în plasa relațiilor sociale, de unde căutarea necontîntă a libertății și expropriarea revoltei în fața sugrumării ei.

Urmîrind consecvenț ideea unui ciclu amplu, rotunjit, încheiat, clădit pe principii unificator al revoltei și setei de libertate, decît în momentul de maximă concentrare creatoare, care ni-l dezvăluie ca pe un mare neliniștit și insingurat, care-și caută sensul unei revolte funciare și al unei libertăți pe care aparent o are, dar de a cărei existență și valoare nu poate să se conștientizeze decît atunci cînd n-o mai are. Și oricît s-a crezut liber Panait Istrati în adî

Restituirea mitologiei române

Mitologie română de Romulus Vulcănescu (Editura Academiei, 1985) este, alături de lucrările lui Traian Herseni, C. Noica și Anton Dumitriu, un dintre cele mai importante opere apărute în perioada postbelică în cultura română. A fost de curând înscrisă, în presă, în serie cu opera lui V. Pârvan și Mircea Eliade și nu se greea, în plan cronologic, deoarece razele îl este dată unei culturi sansa unei sinteze integratoare într-un domeniu ce cuprinde atât cugetarea asupra capacității de cugetare și creație mitică și asupra mitului ca categorie, sistemul și legitimitățile sale, cât și o extrem de clară expunere a evoluției lui etnice din perioada pre și protoistorică până la iramplărie în epoca contemporană, fie ca reflectare a mitologiei naționale, fie chiar ca o mitologie personală a creatorilor. Nu e vorba de prima abordare de acest tip, desi cea dintâi cu o atare deschidere. Sim. Fl. Marian, T. Pamfile, E. Panaitescu, A. Cosma, M. Olinescu, O. Papadima, iar în alți sens N. Densușianu, s-au străduit la vremea lor să umple marea gol din cunoașterea noastră, au făcut-o adunând un material de teren imens, dar nu și-au atins telul propus. R. Vulcănescu, pe lângă metodele științifice, comparativ-istorice, hermeneutice s.a.m.d., apelând la etnologie (etnografie, folclor, artă populară), arheologie, istorie, sociologie, filozofie a culturii, epistemologie și psihologie a poporului, etică, axiologie, estetică, lingvistică și la necesitatea logică o direcționare a organizării și comunicării, vrednice de înviat de oricare teoretician și total satisfăcătoare pentru apăsătorii neputinzi de a înțelege alți cititori care vrea să se informeze, dar și alii savanți în necesitatea unor argumente științifice pe care să se poată baza. Această carte, intitulată modest **mitologie și nu mitologie** — adică lăsând loc unor alte revelații posibile ale fondului nostru mitic (și desigur propoziiții editării viitoare revizuite și îmbogățite) — înțelegându-se înțelegându-se „prețelor” — constituie rezultatul eforturilor susținute din ultimii zece ani. Înăsuși numai atât. Cităm un fragment elocvent despre munca necesară învingerii dificultăților iscate pe parcursul realizării acestui moment din specia cartii: „... ca să poată fi înțeleasă, necesară a viitorului: „ne-am simțit de multe ori coplesii de culegere, triere, sistematizarea și decodificarea folclorului mitic; în fapt, un sac fără fund, care pe măsură ce-l deseriți pe masa de lucru se umple, ca prin magie, cu noi elemente, ne-am luptat împotriva inerției, a comodității, a lipsei de operativitate, a timpilor morți, a revenirilor mereu de la capăt (...). Totul trebuia revăzut, restructurat, adus la unitate de concepție (...). Vrem să credem (...) că am reușit să dezgropăm toate materialele și să punem tot despre ceea ce simțeam că trebuie să știm spune” (p. 6-7). Am subliniat scopul final pentru bogăția specială a formulărilor cronice și filozofice, fiindcă opera discutată e în primul rând una asupra generalului și a spiritualității românilor și perenității ei active. Restructurările semnificative înseamnă tot atâtea trepte ale istoriei personale (ce n-o elimină pe aceea obiectivă a contingentelor): 1937 — lansarea unui **Chestionar de mitologie** (răspunsurile vor fi distilate în 1938 — **Scurtă privire asupra mitologiei românești și Două tipuri de mitologie românească**; 1944 — **Fenomenul horal**; 1945 — **Mitologie română**, teză de doctorat, sub conducerea lui D. Gusti (furați întimplător în jumătatea de ceașcă înaintea președintelui, deci nu fost atunci susținută); 1947 — susținerea doctoratului cu un alt subiect de teză: **Coloana cerului**, sub aceeași îndrumare; 1968 — **Etnografia — știința culturii populare**; 1970 — **Etnologia juridică, Măști populare și Coloana cerului**; 1972 — **Atlasul complex „Folclorul de Fier”**; 1975 — **Etnologia. Istoria etnologiei românești**; 1979 — **Dictionar de etnologie**; 1980 — **Introducere în etnologie**; întemeierea și conducerea publicației **Etnologia**, începând din 1978, primul periodic de acest fel în limba străină, de la Zamotaxia al lui M. Eliade. O viață de om așa cum a fost — preluând cuvintele lui N. Iorga — stă zidită în cele 712 pagini — constituind un compendiu al luminii integrale — ale **Mitologiei Române**.

Mihai Rădulescu

CĂRȚI ȘI REPERE 1985

Pe urmele utopiei getice

Conceptul dintr-o admirabilă inițiativă și trudă prin numeroase biblioteci, sinteza lui Alexandru Buzoianu despre „Zamolxis sau mitul decadic în legendele spaniole” (Ed. Meridiana, 1985) revine astăzi în matca spiritualității românești cu o întirzire de 30 de ani, fără a-și pierde nici pe departe actualitatea. Mai mult chiar, în condițiile în care mitologia noastră își caută adevăratele sale temeuri, consolidându-și un statut propriu bazat pe o incontestabilă tradiție folclorică, lucrarea savantului român deschide o perspectivă fertilă.

Este uimitor să vezi cum „mitul dacic”, despre care aveam vagi și incomplete informații citite în toate lucrările de specialitate, trăiește cu un dinamism greu de închipuit în istoria și tradiția unei țări cum este Spania, o spiritualitate care nu a dus niciodată lipsă de eroi. Ar fi fost poate de-ajuns să ni se pună în față „**Historia Gothica**”, aparținând arhiepiscopului Don Rodrigo Jimenez de Rada din Toledo (numul dintre cei mai culti oameni ai secolului al XIII-lea), unde Don Diceneo (Deceneo), Don Zamolxis și Don Boruista (Burebista) „nu sînt oaspeți întimplători, ci iau loc în genealogia poporului hispanic”, veniți pe cele populare „pedești cu poporul gotilor și cu istoria acestui popor”. Dar cartea învățatului prelat din Toledo nu a venit pe un teren gol, ci a fost pregătită de-a lungul secolelor de nenumărate lucrări, cercetate de Alexandru Buzoianu cu competența unui erudit adevărat. Amintim aici doar cîteva dintre ele: „**Historiarum adversum paganos libri septem**” de Paulus Orosius, celebrat în anul 417 (unde a fost lansată celebra confuzie dintre geți și goți, care și-a izvorul probabil într-un poem al lui Claudius sau chiar în opera sf. Ieronim), lucrări lui Martin din Dumio, inspirate din opera episcopului dac Nicetas din Remesiana (despre care putem afla amănunte în recenta carte a lui Nestor Voronescu, — „**Primele scrieri patristice din literatura română**”), scrierile lui Isidor din Sevilla, „**Historia de regibus Gothorum, Vandalorum et Suevorum**” și „**Etimologiae**” (care, în secolul al VII-lea, cu o bază aristotelică și una biblică, stabilesc descendența goților pe temeiul teoriei etimologice și genealogice numită de Alexandru Buzoianu „Teoria getică a sfințului Isidor”), „**Chronographia**” atribuită unui anonim din secolul al IX-lea („**Cel dintîi text spaniol**”, care se referă la cucerirea Daciei de către Traian I) și „**Chronicon Mundi**” a episcopului Lucas de Tuy.

Permanența mitului dacic în cronicile spaniole este atât de marcantă încît în lucrarea lui Gonzalo de Hinojosa, „**Cuarra Cronica General de Espana**” (secolul al XIV-lea), însuși Seneca este considerat a fi un filosof al dacilor, iar în stema Regilor Catolici din secolul al XV-lea, alături de Acvilă, Turnul Castiliei și Leul Leonului, au fost introduse două simboluri ale dacilor: Jugul și Săgețile.

Toate aceste cronici, „necitite pînă azi de români”, păstrează, cu o nebanuită prospețime, propria noastră mitologie, chiar dacă, „în mitul hispanic, Zamolxis ia figura lui Deceneo. E tot una. În fondul lucrurilor rămîne ceea ce ne interesează, mitul dacic”. Semnele sale de recunoaștere sînt evidente, așa încît, chiar dacă astăzi sînt lămurite confuziile dintre goți și geți, iar cercetătorii străini nu fac altceva decît să îndrepte cuvintele greșeli, nimic nu trebuie să ne împiedice în scoaterea la iveală a unor mărturii de necontestat despre trecutul nostru mitic sau istoric, mărturii arjuse pînă la noi datorită acestei ferice eroni: „**Getae illi, qui**

Universul comunicării politice

Interesele crescînd pe care cercuri tot mai diverse de specialiști din domeniul științelor sociale dar — fapt revelator — și ale opiniei publice, îl arată astăzi problematici atât de complexe și sensibile a propagandei politice, inclusiv implicatiilor sale în domeniul sociologiei, psihologiei sociale, etc. nu este deloc întimplător și nici nu este motivat de rațiuni de circumstanță, de o modă de propensiune spre teme „de ultimă oră”.

Dimpotrivă! Dacă m-aș hazarda la o explicație cu anumite sanse de a fi plauzibilă, ea ar consta într-o dublă, crescîndă responsabilitate atât din partea celui care comunică, dar și din partea celui cărui i se comunică — pentru calitatea și eficiența mesajului comunicat. Fîind o societate care se construiește, așa cum în repetea rînduri a arătat-o tovarășul Nicolae Ceaușescu, prin om și pentru om, socialismul se realizează ca oeră consientă, revoluționară a întregului popor. Fîrsec, în acest cadru, problema capacității de susținere a mesajului politic și social este decisivă, ea reprezentînd capacitatea documentului politic și social de a explica maselor principiile fundamentale ale politicii partidului și statului nostru și de a le mobiliza activ, responsabil la traducerea lor în viață, exemplificînd astfel unitatea dialectică dintre teoria și practica revoluționară.

În această situație nouă nu se mai pot admite — și în acest domeniu — doar bunele intenții, sau dilematismul. Mei mult ca oricînd, este azi nevoie de o profesionalitate reală în acest domeniu deosebit de important al muncii de formare și afirmare a omului nou, în primul rînd a tînerii generații.

Este foarte adevărat că în ultimii ani au apărut o seamă de lucrări care ne-au pus în față nu doar simple trimiteri bibliografice, sau informații mai puțin uzitate, ci mai ales o seamă de probleme la care a trebuit să căutăm răspuns în însăși activitatea noastră de fiecare zi.

Un titlu de referință îl constituie cartea lui Mihai Milca „**Propaganda și social**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**Utopia politică**” (Editura politică, 1981) sinteză bine informată care are avantajul de a lansa puncte de vedere îndrăzne, bine determinate, depășind poncife și inerii auto-prestabilite în domeniu. Trebuie să menționez în această ocazie și lucrarea de Ion Drăgan „**U**

POS RESTANT

d eși am răbdat alina cu speranța că vom fi înțeleși, iată că ne-am hotărât să protestăm din nou împotriva celor care confundă revista cu editura și pe subsemnatul cu o instituție de lectură. Am ajuns să mă întreb din ce trăiesc (și de ce trăiesc) care par că și-au făcut o ocupație din a ne teroriza cu texte lungi și deosebit de slabe. Cum de nu se plutesc ei scriind? Și de ce nu au măcar răbdare, nu este neapărată o răspuns înainte de a trimite o nouă „salvă” spre noi? Ba chiar ei cred că ne fac numai nouă „favorul” de a fi primii și, probabil, ultimii inițiatori în ce le umbli prin cap. Căci, iată ce ne scrie unul dintre ei: „Vă trimitem o nouă ediție de creații. Mi-a intrat în obișnuit să nu le dactilografiez în 3 exemplare. Unul mie, unul editurii, unul dv., care, pentru mine (și pentru alții probabil) reprezintă revista „Luceafărul”. Ca să știu la ce lucrări îmi răspundeți, exprimați-vă cu „editura a treia” dacă vă referiți la acestea. Aș vrea să vă fac o glumă. Vor mai fi și alte edituri, dar dacă vă torturez cu ele nu vă sfințiți și spuneți-mi. Sint milos din fire”. Semnificativ, nu? Și de unde pină unde reprezentarea? Revista este reprezentată în de un simplu semnatul de rubrică, chiar dacă anutorii de la editură încep asta pentru a-1 flata desigur. Revista este reprezentată prin ceva ce conține, ea este o suită de semnături care îi dau mie de reprezentare. Deci noi, „reprezentăm” propriul nostru punct de vedere asupra unor probleme literare, punct de vedere care este neapărată mie și adevărat. Lîmpede și spus, ca să zicem așa, fără „sfințire”. Pe urmă noi nu vrem să citim „editurii”, ci acele proze de maximum 10-15 pagini pe care autorii lor le cred cele mai bune. În cele 1000 de pagini pe care le-a scris, scriitorul o pot face singuri sau ajutați de mecanicul în care, presupunem, activează. Sigur, este mai greu, dar cine a spus că a fi scriitor este cel mai ușor lucru cu putință? Iar selecția este una din primele condiții ale unui prozator adevărat, ține de bazonul lui intelectual. A trage la mîneră, chiar „milos” fiind, cu „editurii” este una și a-i asuma caruiala de a oia pentru un esanșon de lucru este alta. Chiar, în cel de-al doilea caz, există, din păcate, riscul de a alege greșit sau de a greși noi în aprecierea textului. În timp ce timpul și timpul de timp și de hirtie e cu mult mai mică. Și ca să nu mai fie nimic invidios în treburile noastre, să asigurăm pe cei care nu ne-au înțeles pînă acum că nu vom citi decât în limitele impuse de spațiul tipografic al revistei, nu gândim de a publica sau nu ceea ce vom citi. Și cum am mai mult de 10-15 pagini... Mîla, mîla, dar nici chiar atîta.

LIVIU ALGER (de ce nu Maroc?). București: Dacă am fi știut cite ceva despre dumnea-văstră ar mai fi fost cum ar fi fost. Așa însă „meditațiile” „Asupra originalității păcatului originar” nu vă pun într-o situație avantajoasă. „Am năvălit în mare. Cit doream îmbăierea asta. Nu știu să fi dorit vreo o femeie ca îmbrățișarea Mării în acea dimineață” (?). Sau: „Faleza înaltă ca un balcon cu fața spre mare”. Sau: „N-am văzut cine-adeuce ploaia, dar am văzut-o venind ca o mare necesitate. De cînd am priceput asta dorec, fiecare vară și căldurile ei toale ca să văd iar viața renașcînd după fiecare ploaie, după fiecare potop”. Revenții cu numele adevărat și cu gânduri mai serioase despre proză.

CONSTANTIN TIGĂNELE sau CAMIL DEVESELEANU, Reșița: Din tot ce mi-ai trimis (și, slavă domnului, nu sîntei deloc „milos”) mi urmează o exprimare, care o obsesie: „răcoarea elegantă a dimineții”. Nouă nu ne-a mai trecut prin cap niciodată atîtă eleganță. Și mai sint și altele: „O primăvară cu ochii spaiți de liniște călăcea printre murguri. Căuta, pipăind cu pleoapele fiecare creangă în pauri, fiecare tulpină, fiecare piatră, un ciot de lumină, în care să așeze timpul”. În timp ce timpul nu rugămintă de mucegai și indiferență, exasperant de multă indiferență”. Și așa mai departe, cîd credință absurdă că scrieți frumos, cîd de fapt bateți cîmpii. Iar cînd nu-i bateți scrieți așa: „Hul-pavă era biserica din satul lui. Nu-i ajungeau căli verzi spoiți pe dinăuntru. A ceea ce era spoi pe interiorul peretilor bisericii nu erau chiar patrupede de culoarea frunzei, dar judecând și voi: cei verzi ori sînti noi-tot un drac?”. Și ne cereți: „Soizurati-mă, dar nu am astimpă”. Pe bine, n-o pot face, dar vă voi fi prețit astimpărit. Chiar dacă vă datati corespondența de la o zi la alta. „Număr de număr aștept răspunsul dvs, care întîrzie. Nu-i nimic. Mai aștept. Dar nu stau cu mîinile în sân”. N-ar fi mai bine să vă folosiți mîinile la ceva folositor, să vă apucați, de exemplu, de muncă. Munca poate v-ar obosi și atunci ai scrie mai puțin. Deci, să știți că, indiferent de cite pseudonime aveți de gînd să folosiți, stilul (mai bine zis lipsa lui) este incomfundabil. Singura sansă ar fi să țîtați mai mult decît scrieți. Și să ne trimiteți și mai puțin!

MARIN DRĂGOI-FIERBÎNTEANU, București: Articole de felul celui pe care ni l-ati trimis („Strigătul Terrei”) interesază, în primul rînd, presa cotidiană. Acolo, Alfel, numai gînduri bune pentru apelul d-vostru de pace.

GEORGE RADU ROMAN, Constanța. Dacă sîntei convins că „mai ușor de procurat un tun decît o mașină de scris” de ce nu vă procurați unul? De cite v-am citit cu mare greutate cele două „fragmente” din cele două romane. Hotărîți-vă înții asupra unuia dintre ele, alegeți 10 pagini și sîm de vorbă, după aceea.

VIDAN SORIN, Drobeta Turnu Severin. „Din înțelesul unuia” sînt chiar așa, însemnări de adolescent. Cu candoare, teribilism, naivități. Mai trimiteți.

ANA CLAUDIA — MUTĂȘCU, Strehaia. Există talent, sensibilitate, ortografie e bună. Numai că am citit citeva din scrisorile de dragoste ale unei adolescentine timide, care, în absența carajului de la trimitre iubitului ei, ni le-a scris nouă. Deci, ca la postă: adresant necunoscut.

Iulian Neacsu

Interlocutorii reporterului

Urmare din pag. 1

chită din Birca, țăranel-arhitect P. Ciocîl din Vîlșănești-Argeș, Bîță Marinescu, olarul Victor Vișoceanu din Horezu etc. Subtil și pertinent observator al realității satului românesc contemporan, scriitorul vorbește despre meseria de naivist, despre vechile credințe și eresuri, despre unele obiceiuri populare, despre „Măria-Sa Țărancă”, închin, simbolic, cu copilul de țărăn, semn și speranță că atîta vreme cît vor exista țărani vom reuși să auzim „vocea bătrînă și pururi tinăra a Măicii Țării”.

Reporter și pe alte meridiane, Ilie Purcaru se simte la el acasă cînd vorbește despre țăranel român și lumea lui: țăranel a devenit acți o obsesie și un prilej de adorație: „Ei (țăranel) nu prea vorbesc, ei tac și fac. Ei fac, ei au făcut atît de mult în această țară, au făcut pline, au făcut istorie, au mai făcut și ființă, au mai făcut și cuvinte, au fărînt o limbă. Dar și pe ea au plămădit-o în tăcere... Ei iau parte nu numai cu sapa, ci și cu cuvîntul, la lucrarea și la rostuirea întîrzi... După ce vorbesc, după ce spun ce au de spus, ei se întorc la fapte, în cîmp, la rod”. Țăranel lui Ilie Purcaru „vorbește despre vorbe”, despre viața lor, ei gîndesc întotdeauna liber, cum au învățat de la bătrîni. La

Țara la început de cincinal

Urmare din pag. 1

bucuriei la structurii Barajului hidrocentralei de la Sîrbiu, din Munții Buzăului. Amintim nu numai harnici, plini de curaj și bărbăție, dar și hotărîți ca prin lucrarea lor să-și pună, într-un fel, semnătura în eternitatea naunului — de fapt în eternitatea patriei socialiste. Sîmimentali și aspri totodată, dar niciodată necreduți de îndoiială, ei, constructorii energetici — categoriile de muncitori despre care s-a scris atît și despre care mai rămîne întotdeauna ceva important de spus — au avut și au de nenunțat ori de sfîrșit vitregiile naturii Cu temeinicie, culezătorii și destomolii, merau încrezătorii în fapta lor întru folosul patriei. Și iată — într-o altă parte de țară, din noaptea de date și informații adunate în carnet și în memorie — gîndul meu se oprește acum, pe urma o clipă, pe ogărele cooperativelor agricole și pe zimbetul a ceea ce țărana bucurie nu mă purtau pașii, pe drumurile verii lui '85, și unde asistam la bucuria țărănilor cooperatori de acolo pentru recolta anulului 1985, mai mari, mai frumoase decît în anii trecuți. Din vorbele, din zăsurile, din mișcările, din fiziionimile lor așezate de atunci, memoria mea vizuală mă păstrează încă frumusețea zimbetului — acel zimbet unic și irepetabil de satisfacție al omului fericit de roadele muncii sale. Las date și cifre și cuvinte la o parte și mă gîndesc dacă nu cumva, peste timp, înfruntîndu-l tîrerea și zimbetul a ceea ce țărana bucurie nu mă valorează poate mai mult decît toate posibilele reportaje documentare din cite mi-a fost dat să scriu pînă azi.

În imaginarea, panoramică și sentimentală mea privind reportajele, mă posedă „Electromotor” Timisoara, printre cei care — prin procede originale, multe rezultate din experienta proprie — trimt motoare de înaltă precizie în multe țări pe toate meridianele și paralele ale globului. Fierare produs în parte în țara noastră transmițîndu-le popoarelor respective și făcînd

scuane de lemn. Bătrînul se mișcă cu o surprinzătoare siguranță. Deschide un dulăpior viu colorat și cu gesturi ritualice așază pe masă un pahar de argint cu picior. Dintr-un alt dulăpior scoate o sticlă cu un lichid incolor. Umple paharul cu mîini tremurătoare.

Îl așază pe masă și atîngînd simbolic suprafața lichidului, ridică în aer degetul arătător și cum ar fi stropit în cele patru puncte cardinale. Apoi paharul trece din mîna în mîna. Fiecare trebuie să soarbă cite un pic, restul, foarte puțin alcoolizat, ușor dulce și fără nici un miros.

Rachiul din lapte de vacă... Mai apoi, am băut de multe ori acest produs atât de neobișnuit și am încercat, curios, să aflu modul în care se prepară. Explicațiile au fost, de fiecare dată, atît de lungi și întortocheate încît n-am înțeles niciodată cum anume se fabrică.

Am stat poate mai bine de o jumătate de oră în răcoarea plăcută a țurlei bind rachiul din același pahar ritual și bătrînul mongol n-a cîntat cu voce tremurătoare una din cele mai fascinante balade dintre cite le-am auzit vrodată.

Mircea Micu

P.S. Un roman bine construit, cu surprinzătoare schimbări de planșuri și personaje distincte este „Cîmpele de piatră” semnat de mai tîrîrul meu prieten Gabriel Iuga.

Carmen Rodean-Mircescu: „Ioana”

CRONICA EDIȚIILOR

„Errare humanum est...”

n ici prin gînd nu mi-a trecut să-l „acuz” pe prof. Al. Piru (vezi „Flacăra”, nr. 1986 p. 11) în interviuul „Cine a spus că „Luceafărul”, nr. 5/1985 unde am avut doar să depășesc un al doilea obstacol în receptarea cărții discutate, de data aceasta un itinerar (cum fusese primul, adică plimbîndu-se odată cu revista în care se așezase), el stabil, adică legat chiar de carte, numărîndu-se în chip obișnuit „studiu introductiv” și avînd ca subtitlu „Cezar Petrescu, azi” (dintr-o eroare tipografică, în textul meu era „un/și” — dar în loc de a prelua, cinec, textul ad litteram, Al. Piru pune în discuție o temă care nu spun absurdități și să înțelegă diferența dintre revista la care mă referimes în prima parte a recenziei și „studiu” etc. la care reveneam în această a doua parte). A-mi judeca atît de rece o expresie în care, sub termenul „autorului” (genitiv subiectiv) după cum reiese limpede din context) îl pare rău că nu se găsește și domnia sa — mi se pare atît cinșim. Dacă aplicăm gramaticii, logica, unde ajungem? Chiar în textul lui Al. Piru o logică de omoponă m-ar putea acuză că sint autorul volumului de „Scrieri”, 4, Minerva, 1979, mi permit citez extensiv: „As putea la rîndul meu să l/î obiectez lui N. Georgescu, pe dos, (a obiecta pe dos? ! Iată un alt mod de a spune a obiecta împotriva ta însuși) că citește numai reviste, nu și cărți, deosece articolul lui Pompiliu Constantinescu învocat (cine este învocat?) se găsește în volumul său de Scrieri, 4, Minerva, 1970, la un loc cu toate articolele despre Cezar Petrescu” (toate? De unde știe Al. Piru de vreme ce este de acord cu mine că nu citește revistele?). La fel de absurd este a mă vedea pe mine, aici, autorul volumului învocat la discuție precum este a-l vedea pe Al. Piru în expresia „critica veche a autorului” (și acolo subiectul cel mai apropiat dă logica frazei, ca și aici). Prof. Al. Piru crede că m-am referit la Tacit, cînd am spus că și-a scris studiul „sine studio”. Să nu intrăm, totuși, în complicate probleme ale obiectivității lui Tacit. Oricum, este de sine înțeles că dacă mă refeream la acela (dacă era cazul; dar este?) îl citam complet. Jucul meu de cuvînt merge pe termenii existenței „studiu” din „Studiu introductiv”; dacă ar fi fost vorba de un studiu „productiv” desigur că Tacit se cerea evocat cu „sine ira et studio” al său. Cînsimul, însă, nu are nimic de a face cu ura; el este numai dispriet. Iar „studiu” înseamnă și „părtinire”, cum în traducere Al. Piru — dar trebuieese consultate măcar dicționarele pentru sensurile de bază ale cuvîntului cînd știu latina din expresii noastre culturale, Ilie Purcaru aduce un binemerit elogiu țăranelui român, pe care-l cunoaștem în complexitatea lui pentru că-l iubeste. În consens cu el „multitudinea-le pentru tot ce au făcut și fac — pentru fapți, pentru cîmp, pentru rod, pentru istorie, pentru ființă, pentru limbă — e rîndul nostru, al celorlalți, să le întorcem prinsoal unor cuvînte”.

lor nu numai rodul inteligenței românești de mare și încredințat, psihic și fizic, ci și de pace, prietenie și colaborare al oamenilor din întregul carpato-dunăreano-pontic. Așa cum de fapt, se întîmplă și cu multe alte produse realizate în fabrici și întreprinderi din mai toate Țările din Banat, din Transilvania, din Moldova modernă în Țara Românească, din Moldova modernă în Țara Românească, din Moldova modernă în Țara Românească — autor de reportaje trăiește, la ceasul hotarului de ani, și o mică dramă: aceea de a nu putea rememora, fie și numai pentru citeva clipe, toate acele — zeci și sute de secerente de viață treptădantă a țării, secerente cunoscute nemîlîoc în fabrici, în uzine și pe ogăre, pretutîndu unde trăieșe și muncesc compatrioții lui.

La care fapt, la ce întîmplare, la cuvintele căru interocutor să te oprești mai înții de vreme ce în toate locurile prin care ai ambulat cotidian, cum se spune cu o formulă consacrată, numără zeci și sute de evenimente care ar merita să fie consemnate?

Țara la început de cincinal. Gîndul reportajului alegează de pildă de pe santierul Metroului bucureștean și de pe cel al amenajării complexe a rîului Dimbovitza pe un santier de locuitori din Tîrgoviște, din preajma vechii cetăți de scaun, de pe o Bărăgană într-o sală de clasă din munții Vrancei unde copilul deprînd tainele învățurii cu cele două surori, pe o sală de clasă din Valea Jiului și de acolo pe un alt santier, al tineretului, din Dobrogea.

Țara la început de cincinal. Pretutîndu satisfacția unor impliniri se așază privitul culezător și încrezător în viitorul omunist al patriei. Libri, dornici, stîpîni — dăși și în iubitori de pace și dormii să facă chipul patriei mereu mai frumos, oamenii României socialiste la anul 1986 privec cu încredere viitorul. Viitorul pe care îl făuresc cu mîntea și brațele lor.

tern uman, visul de a zbura i-a tulburat, dintotdeauna, și români. Folclorul și legendele noastre sint pline de asemenea frumoase fantastice, care pot fi, deopotrivă, rădăcini ale miturilor strecute în cultura noastră și a închinărilor racondindu-si în viața conductele virtuozose și noble ale tradiției. În vreme ce stîntele au atins un nivel pe care nu l-au avut pînă acum niciodată, ieșind,

cu mare autoritate, putea face trecerea de la guvernul A.I. Marghioman la acela Ionel I.C. Brătianu, dar rolul său nu s-a limitat la atît. Într-un raport al ministrului Belgiei la Paris se scria că „succesorul lui Marghioman nu este un politician și nu are partid”, dar aceste înțepidau pentru el și erau garanții în ochii comunității europene. La începutul anului 1918 generalul fusese reprezentantul guvernului român la Kiev și contribuise din plin, cu tactul diplomatic necesar, la cea dintîi etapă a înțegririi naționale pe care o urmărea Coandă — redactat, la 9 noiembrie 1918, ultimatumul răsunător dat lui Mackensen, conform căruia trupele germane trebuiau să părăsească teritoriul României în 24 ore. Ulterior, aflat la Conferința de pace de la Versailles, în sala oglinzilor, tratat de pace cu Germania (împreună cu Ionel I.C. Brătianu) precum și Tratatul cu Austria, Tratatul minorităților și Tratatul cu Bulgaria (împreună cu Victor Antonescu), S-a stîlnit din viața la Craiova, în 1922, la vîrsta de 75 de ani. Am creionat acest sumar portret al părintelui savantului, pentru a ne face o idee despre glorioasa lui ascendență, și să despre faptul că, în poziția tenațiilor politice și militare pe care le trăia în umbră unui asemenea stat, mirajul stîntei s-a dovedit a fi cu mult mai puternic. A studiat la Liceul „Sf. Sava” din București și la Liceul militar din Iași, pe care l-a absolvit în 1903 ca șef de promoție. Cariera militară a îmbrățișat-o pentru început, ce-i drept, dar această înțepidă deștăleare în realitatea planșurilor sale. La numai 19 ani, în 1905, a construit în atelierul Arsenalului Armatei de Dealul Spirii (cu sprijinul larg al tatălui său) macheta unui avion propulsat de o rachetă. În același timp, ajutat de fratele scriitorului Duiliu Zamfirescu colonelul Al. Zamfirescu (pe care-l director al Pirotehnicii Armatei) a construit citeva rachete pirotehnice. Ziarele din 1907 i-au închinat citeva articole în care elogiu se imbuina cu umirea, dar fiind faptul că atît țura, cit și Europa, nu mai cunoșuseră așa ceva. În continuare, studiile, în mod strălucit, în Charlottenburg-Berlin, Liege și Torino, după care absolvă cu succes, în 1909, cursurile școlii superioare de aeronautică din Paris. Aici, cu sprijinul lui Gustave Eiffel, al lui Séverux și al lui Pauline (devenit mai apoi prima doamnă a Franței) a efectuat în iarna dintre 1908 și 1909 cîteva experiențe de senzație: a rulat noaptea, cu vîntul în față, mai multe luni în șir, pe o locomotivă pe care instalase o platformă și un dispozitiv complex de înregistrare. Cîndtelesu s-a închinat în serie a „Pierderea funcției” în decembrie 1955, se indică prioritățile absolută a lui H. Coandă. De altfel, în 1956, cu prilejul împlinirii a 70 de ani de viață, a fost sărbătorit la New York pentru realizarea primului zbor cu reacție din lume. În memoria acestor evenimente, în 1970, a fost închinat la sala Academiei Române o sedință festivă la care au participat, alături de marele sărbătorit, Jean Laurent (președintele de onoare al Laboratorului central de hidraulică din Franța), G. G. Hoare, directorul Institutului de aviație Bristol a firmei Rolls Royce din Anglia și J. Chevalier (director tehnic al Societății Naționale de Industrie Aeronautică din Franța). Inginerul Eiffel avusese dreptate: inventia lui Coandă s-a produs cu aproape 30 de ani înainte de fabricarea seriei de avioane turbopropulzate, dar asta nu-i diminuază valoarea, ba dimpotrivă. Tot în domeniul aviației, românul a mai avut o suită de realizări excepționale: a invenționat bimotor conceput în 1911, apoi tipurile de avion „Bristol-Coandă”, din perioada anilor 1911-1914, s.a. O descoperire a lui Coandă a avut o efectul care îl poartă, de atunci, numele. Brevetul, înregistrat în 1934, indica un tip nou și uimitor de propulsie a corpurilor în spațiu, ceva cum în genul în care înaintăzise ciudațele O.Z.N.-uri. Dar, preocupările lui Coandă au fost cu mult mai diverse, el deschizînd un făgusuri nebanuți în multe teritorii ale cunoașterii umane. În 1911 a construit un tun fără recul pentru avloanele militare, în 1918 și-a pus semnătura pe primele elemente de case prefabricate, mai tîrziu s-a gîndit și la o instalație solară pentru desalinizarea apei marine, la transportul sevel prin corpur plantelor, la noi tipuri de îngrășămînt organic, etc.

Personalitatea sa a fost copleșitoare: era un inventiv desvîrgit, ajutor fiind de o statură impunătoare, iubea muzica clasică, vorbea la perfecție citeva limbi străine, ferea orice asistență prin modestia sa proverbială, darul vorbirii și farmecul personal. Omul care a iubit atît de mult țura, avea să se întorcă, aioidma lui Aurel Vlaicu, în pămîntul patriei. În acest an, la propunerea UNESCO, umanitatea îl omagiază memoria cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la naștere. Poate că înfăptuirea din domeniul științei nu izbutesc să emoționeze pe toată lumea, fiind, prin natura lor, cerebrale și reci, dar trebuie spus că H. Coandă a fost pentru țura cu mult mai diverse, el deschizînd un făgusuri nebanuți în multe teritorii ale cunoașterii umane. În 1911 a construit un tun fără recul pentru avloanele militare, în 1918 și-a pus semnătura pe primele elemente de case prefabricate, mai tîrziu s-a gîndit și la o instalație solară pentru desalinizarea apei marine, la transportul sevel prin corpur plantelor, la noi tipuri de îngrășămînt organic, etc.

„Errare humanum est...”

CRONICA EDIȚIILOR

„Errare humanum est...”

CRONICA EDIȚIILOR

„Errare humanum est...”

CRONICA EDIȚIILOR

„Errare humanum est...”

GI DE RECUNOȘTINȚĂ

Urmare din pag. 1

printr-o valoare unanim recunoscută, în circuitul universal. „Timpul istoric, fie scurt, fie lung, poate dobindi profil de epocă datorită realizărilor umane care îl umplu, îl circumscriu și îl delimitază”, scria Lucian Blaga Ceidău-zeci de ani care au trecut de la numirea tovarășului Nicolae Ceaușescu în fruntea țării confirmînd integral aceste previziuni. Într-adevăr, rare sint momentele în istoria noastră, care să se detașeze cu aceeași pregnanță, cu certitudină și cu încredință, la a căror miraculoasă germinare să la oarte sincer interesat tot poporul. Implicat mereu în toate treburile naționale, ca participant direct.

CIVILIZAȚIE ROMĂNEASCĂ (XLI)

Fascinația zborului

e tern uman, visul de a zbura i-a tulburat, dintotdeauna, și români. Folclorul și legendele noastre sint pline de asemenea frumoase fantastice, care pot fi, deopotrivă, rădăcini ale miturilor strecute în cultura noastră și a închinărilor racondindu-si în viața conductele virtuozose și noble ale tradiției. În vreme ce stîntele au atins un nivel pe care nu l-au avut pînă acum niciodată, ieșind,

cu mare autoritate, putea face trecerea de la guvernul A.I. Marghioman la acela Ionel I.C. Brătianu, dar rolul său nu s-a limitat la atît. Într-un raport al ministrului Belgiei la Paris se scria că „succesorul lui Marghioman nu este un politician și nu are partid”, dar aceste înțepidau pentru el și erau garanții în ochii comunității europene. La începutul anului 1918 generalul fusese reprezentantul guvernului român la Kiev și contribuise din plin, cu tactul diplomatic necesar, la cea dintîi etapă a înțegririi naționale pe care o urmărea Coandă — redactat, la 9 noiembrie 1918, ultimatumul răsunător dat lui Mackensen, conform căruia trupele germane trebuiau să părăsească teritoriul României în 24 ore. Ulterior, aflat la Conferința de pace de la Versailles, în sala oglinzilor, tratat de pace cu Germania (împreună cu Ionel I.C. Brătianu) precum și Tratatul cu Austria, Tratatul minorităților și Tratatul cu Bulgaria (împreună cu Victor Antonescu), S-a stîlnit din viața la Craiova, în 1922, la vîrsta de 75 de ani. Am creionat acest sumar portret al părintelui savantului, pentru a ne face o idee despre glorioasa lui ascendență, și să despre faptul că, în poziția tenațiilor politice și militare pe care le trăia în umbră unui asemenea stat, mirajul stîntei s-a dovedit a fi cu mult mai puternic. A studiat la Liceul „Sf. Sava” din București și la Liceul militar din Iași, pe care l-a absolvit în 1903 ca șef de promoție. Cariera militară a îmbrățișat-o pentru început, ce-i drept, dar această înțepidă deștăleare în realitatea planșurilor sale. La numai 19 ani, în 1905, a construit în atelierul Arsenalului Armatei de Dealul Spirii (cu sprijinul larg al tatălui său) macheta unui avion propulsat de o rachetă. În același timp, ajutat de fratele scriitorului Duiliu Zamfirescu colonelul Al. Zamfirescu (pe care-l director al Pirotehnicii Armatei) a construit citeva rachete pirotehnice. Ziarele din 1907 i-au închinat citeva articole în care elogiu se imbuina cu umirea, dar fiind faptul că atît țura, cit și Europa, nu mai cunoșuseră așa ceva. În continuare, studiile, în mod strălucit, în Charlottenburg-Berlin, Liege și Torino, după care absolvă cu succes, în 1909, cursurile școlii superioare de aeronautică din Paris. Aici, cu sprijinul lui Gustave Eiffel, al lui Séverux și al lui Pauline (devenit mai apoi prima doamnă a Franței) a efectuat în iarna dintre 1908 și 1909 cîteva experiențe de senzație: a rulat noaptea, cu vîntul în față, mai multe luni în șir, pe o locomotivă pe care instalase o platformă și un dispozitiv complex de înregistrare. Cîndtelesu s-a închinat în serie a „Pierderea funcției” în decembrie 1955, se indică prioritățile absolută a lui H. Coandă. De altfel, în 1956, cu prilejul împlinirii a 70 de ani de viață, a fost sărbătorit la New York pentru realizarea primului zbor cu reacție din lume. În memoria acestor evenimente, în 1970, a fost închinat la sala Academiei Române o sedință festivă la care au participat, alături de marele sărbătorit, Jean Laurent (președintele de onoare al Laboratorului central de hidraulică din Franța), G. G. Hoare, directorul Institutului de aviație Bristol a firmei Rolls Royce din Anglia și J. Chevalier (director tehnic al Societății Naționale de Industrie Aeronautică din Franța). Inginerul Eiffel avusese dreptate: inventia lui Coandă s-a produs cu aproape 30 de ani înainte de fabricarea seriei de avioane turbopropulzate, dar asta nu-i diminuază valoarea, ba dimpotrivă. Tot în domeniul aviației, românul a mai avut o suită de realizări excepționale: a invenționat bimotor conceput în 1911, apoi tipurile de avion „Bristol-Coandă”, din perioada anilor 1911-1914, s.a. O descoperire a lui Coandă a avut o efectul care îl poartă, de atunci, numele. Brevetul, înregistrat în 1934, indica un tip nou și uimitor de propulsie a corpurilor în spațiu, ceva cum în genul în care înaintăzise ciudațele O.Z.N.-uri. Dar, preocupările lui Coandă au fost cu mult mai diverse, el deschizînd un făgusuri nebanuți în multe teritorii ale cunoașterii umane. În 1911 a construit un tun fără recul pentru avloanele militare, în 1918 și-a pus semnătura pe primele elemente de case prefabricate, mai tîrziu s-a gîndit și la o instalație solară pentru desalinizarea apei marine, la transportul sevel prin corpur plantelor, la noi tipuri de îngrășămînt organic, etc.

Personalitatea sa a fost copleșitoare: era un inventiv desvîrgit, ajutor fiind de o statură impunătoare, iubea muzica clasică, vorbea la perfecție citeva limbi străine, ferea orice asistență prin modestia sa proverbială, darul vorbirii și farmecul personal. Omul care a iubit atît de mult țura, avea să se întorcă, aioidma lui Aurel Vlaicu, în pămîntul patriei. În acest an, la propunerea UNESCO, umanitatea îl omagiază memoria cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la naștere. Poate că înfăptuirea din domeniul științei nu izbutesc să emoționeze pe toată lumea, fiind, prin natura lor, cerebrale și reci, dar trebuie spus că H. Coandă a fost pentru țura cu mult mai diverse, el deschizînd un făgusuri nebanuți în multe teritorii ale cunoașterii umane. În 1911 a construit un tun fără recul pentru avloanele militare, în 1918 și-a pus semnătura pe primele elemente de case prefabricate, mai tîrziu s-a gîndit și la o instalație solară pentru desalinizarea apei marine, la transportul sevel prin corpur plantelor, la noi tipuri de îngrășămînt organic, etc.

Personalitatea sa a fost copleșitoare: era un inventiv desvîrgit, ajutor fiind de o statură impunătoare, iubea muzica clasică, vorbea la perfecție citeva limbi străine, ferea orice asistență prin modestia sa proverbială, darul vorbirii și farmecul personal. Omul care a iubit atît de mult țura, avea să se întorcă, aioidma lui Aurel Vlaicu, în pămîntul patriei. În acest an, la propunerea UNESCO, umanitatea îl omagiază memoria cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la naștere. Poate că înfăptuirea din domeniul științei nu izbutesc să emoționeze pe toată lumea, fiind, prin natura lor, cerebrale și reci, dar trebuie spus că H. Coandă a fost pentru țura cu mult mai diverse, el deschizînd un făgusuri nebanuți în multe teritorii ale cunoașterii umane. În 1911 a construit un tun fără recul pentru avloanele militare, în 1918 și-a pus semnătura pe primele elemente de case prefabricate, mai tîrziu s-a gîndit și la o instalație solară pentru desalinizarea apei marine, la transportul sevel prin corpur plantelor, la noi tipuri de îngrășămînt organic, etc.

Personalitatea sa a fost copleșitoare: era un inventiv desvîrgit, ajutor fiind de o statură impunătoare, iubea muzica clasică, vorbea la perfecție citeva limbi străine, ferea orice asistență prin modestia sa proverbială, darul vorbirii și farmecul personal. Omul care a iubit atît de mult țura, avea să se întorcă, aioidma lui Aurel Vlaicu, în pămîntul patriei. În acest an, la propunerea UNESCO, umanitatea îl omagiază memoria cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la naștere. Poate că înfăptuirea din domeniul științei nu izbutesc să emoționeze pe toată lumea, fiind, prin natura lor, cerebrale și reci, dar trebuie spus că H. Coandă a fost pentru țura cu mult mai diverse, el deschizînd un făgusuri nebanuți în multe teritorii ale cunoașterii umane. În 1911 a construit un tun fără recul pentru avloanele militare, în 1918 și-a pus semnătura pe primele elemente de case prefabricate, mai tîrziu s-a gîndit și la o instalație solară pentru desalinizarea apei marine, la transportul sevel prin corpur plantelor, la noi tipuri de îngrășămînt organic, etc.

Personalitatea sa a fost copleșitoare: era un inventiv desvîrgit, ajutor fiind de o statură impunătoare, iubea muzica clasică, vorbea la perfecție citeva limbi străine, ferea orice asistență prin modestia sa proverbială, darul vorbirii și farmecul personal. Omul care a iubit atît de mult țura, avea să se întorcă, aioidma lui Aurel Vlaicu, în pămîntul patriei. În acest an, la propunerea UNESCO, umanitatea îl omagiază memoria cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la naștere. Poate că înfăptuirea din domeniul științei nu izbutesc să emoționeze pe toată lumea, fiind, prin natura lor, cerebrale și reci, dar trebuie spus că H. Coandă a fost pentru țura cu mult mai diverse, el deschizînd un făgusuri nebanuți în multe teritorii ale cunoașterii umane. În 1911 a construit un tun fără recul pentru avloanele militare, în 1918 și-a pus semnătura pe primele elemente de case prefabricate, mai tîrziu s-a gîndit și la o instalație solară pentru desalinizarea apei marine, la transportul sevel prin corpur plantelor, la noi tipuri de îngrășămînt organic, etc.

Personalitatea sa a fost copleșitoare: era un inventiv desvîrgit, ajutor fiind de o statură impunătoare, iubea muzica clasică, vorbea la perfecție citeva limbi străine, ferea orice asistență prin modestia sa proverbială, darul vorbirii și farmecul personal. Omul care a iubit atît de mult țura, avea să se întorcă, aioidma lui Aurel Vlaicu, în pămîntul patriei. În acest an, la propunerea UNESCO, umanitatea îl omagiază memoria cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la naștere. Poate că înfăptuirea din domeniul științei nu izbutesc să emoționeze pe toată lumea, fiind, prin natura lor, cerebrale și reci, dar trebuie spus că H. Coandă a fost pentru țura cu mult mai diverse, el deschizînd un făgusuri nebanuți în multe teritorii ale cunoașterii umane. În 1911 a construit un tun fără recul pentru avloanele militare, în 1918 și-a pus semnătura pe primele elemente de case prefabricate, mai tîrziu s-a gîndit și la o instalație solară pentru desalinizarea apei marine, la transportul sevel prin corpur plantelor, la noi tipuri de îngrășămînt organic, etc.

Personalitatea sa a fost copleșitoare: era un inventiv desvîrgit, ajutor fiind de o statură impunătoare, iubea muzica clasică, vorbea la perfecție citeva limbi străine, ferea orice asistență prin modestia sa proverbială, darul vorbirii și farmecul personal. Omul care a iubit atît de mult țura, avea să se întorcă, aioidma lui Aurel Vlaicu, în pămîntul patriei. În acest an, la propunerea UNESCO, umanitatea îl omagiază memoria cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la naștere. Poate că înfăptuirea din domeniul științei nu izbutesc să emoționeze pe toată lumea, fiind, prin natura lor, cerebrale și reci, dar trebuie spus că H. Coandă a fost pentru țura cu mult mai diverse, el deschizînd un făgusuri nebanuți în multe teritorii ale cunoașterii umane. În 1911 a construit un tun fără recul pentru avloanele militare, în 1918 și-a pus semnătura pe primele elemente de case prefabricate, mai tîrziu s-a gîndit și la o instalație solară pentru desalinizarea apei marine, la transportul sevel prin corpur plantelor, la noi tipuri de îngrășămînt organic, etc.

CIVILIZAȚIE ROMĂNEASCĂ (XLI)

REPERE

Prima zi de pace

Haralamb Zinec este un autor binecunoscut prin literatura sa...

nu trebuie supraliciteate. Nici o operație secretă n-ar fi putut schimba soarta războiului...

Aurel-Dragoș Munteanu

Din nou în fața lui Brâncuși

Culegerea de articole cu titlul Brâncuși și arta secolului (Brâncuși și el arte del siglo) semnata de gânditorul român...

Publicarea unor asemenea lucrări mai com-pu-ta și o altă semnificație, deloc neglijabilă...

Vlad Papu

DIN LIRICA TURCĂ FAZİL HÜSNÜ DAĞLARCA

Întelepciune

Cind mor call Lupii se năpustesc asupra-le din depărțări...

Fericire

Lumina Este aceea care Aduce ziua Acasă.

Birfă

Se spune că luna se rotește deasupra pământului...

Asemănare

Call Ne poartă Așa cum noi ducem Cerul pe umeri.

Incursiune

A înțelege Este o incursiune În imperiul Altuia.

Chemare

Cind frunza copacului Cade pe pământ Se aude verde chemarea Cerului către adâncuri.

Deschideri

Se deschid ochii Păsărilor Către cel mai deschis Albastru.

Al cincilea sens

Căsușul palmel Imi desăvîșie cîntul puncte cardinale Răsărit, apus, nord, sud și Tu.

Evidență

Dacă Somnul nu mă iubeste Cum m-ar iubi Intermurial adine?

Cealaltă dimensiune

Oricît de lute ar fi mina mea de vinător Zăi repede zburată voi păsările. Este atât de frumos Să fii primul!

În românește de Vasile Smărăndescu și Zoe Pavel

FRANCO LOI

Dacă un porumbel zboară

Dacă un porumbel își la zborul, imediat după el altul și după...

MAURIZIO CUCCHI

Muntele Sinai

Nu zic nu, măcar un pic tot mă gîndisem (dar, în fond, eram foarte adormit...)

Traduceri de Marin Mincu din antologia cu același titlu

POEZII ITALIENI CONTEMPORANI

GUIDO OLDANI

Plecări

O atenție aproape magică ca să nu evadeze privirea spre afie de invălmășite intenții...

GIORGIO CAPRONI

În zori

Erau constrînși cu toții să-l urmeze pe el, singurul care avea o lanternă...

GIULIANO GRAMIGNA

Anale: 25 (fantasma)

Acele nimicuri de real stropite într-o zi cu soare sau cu vreo vîrșă de ploaie...

ROBERTO SANESI

Veghe

Nici măcar call, în somn, nu bat capite de aer cu aceeași grație a miinii tale; susotese înăuntrul ceții: plîpînd acum redolent în jurul ferestrei...

PIERO BIGONGIARI

Ambasadorii din Corcira

Ambasadorii din Corcira cer ajutor atențiilor în Tucidide și în această incertă zi de martie...

Luca crede că au cerut ajutor rațiunii prin discursuri imposibile. Gestul e acolo încliat în cuvinte...

Se întoreseră în Corcira, odată smulși promisiunea de ajutor? sau ambasadorii sînt încă aici, în mijlocul nostru...

REVISTA STRĂINĂ

REGIZORUL Xie Jin reprezintă la ora actuală una din cele mai proeminente figuri ale cinematografiei chineze...

are o valoare inestimabilă pentru redactarea „Mărilor scripturii budiste chinezești” și pentru întocmirea comentariilor acestei opere...

INTRE POEZII FRANCEZI Impuși în ultimul timp se numără și Claude Fain, apărut în colecția „Spectres familiers”...

REDITAREA eseurilor lui Claudel, sub îngrijirea lui Gilbert Gadoffre, a prietelui o nouă discuție asupra gândirii artistice a marelui poet...

Para că există un fel de integrare a Idellor tînarului convertit în sistemul malligean, tot atât de tiranic ca și cel al unui micic. Oricum, avem de-a face cu o operă plină de sugestii!

UN STUDIU special tentaseă Judith Stora pentru edițiile universitare franceze. În aproape patru sute de pagini se încearcă o adevărată „Fiziologie” a unui tip aparte de umor...

MONUMENTALĂ ediție Cornelle a fost întreprinsă recent, reunind eforturile mai multor ani de critică textuală. Un comentariu precisiv: „Tricentenary”...

SPORT

Jignirile se spală cu aur

nu ninge, dar cînd te uții în ervaț, simți cum vine mărunț la coada ochiului, semn că zăpezile sînt pe drum...

blînd cu proptește, și soptele, și goșoșele, și șalamelecuri, a mai dobindit un galon pe tuncă — ferească-ne cei de sus de întunecatele lui apititudini!

Luceafărul Revistă editată de UNIUNEA SCRITORILOR din REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Redactor șef: Nicolae Dan Frunțelată, Mihai Ungheanu (redactor șef adjunct), Gheorghe Suciuc (secretar responsabil de redacție)

REDACTIA: București, Piața Științei nr. 1, tel. 17 32 09. ADMINISTRATIA: Calea Victoriei nr. 115, tel. 50 74 95. Tiparul executat la: COMBINATUL POLIGRAFIC CASA ȘINTEII